

Intrastati käsiraamat

Abimaterjal Intrastati küsimustiku täitjale

2021

Käsiraamatu kasutajale

Käsiraamat on Intrastati küsimustiku täitjate abimaterjal. Siin on nii üldinfo Intrastati süsteemi kohta kui ka üksikasjalikud juhtnöörid Intrastati küsimustiku täitmiseks.

See on eestikeelse Intrastati käsiraamatu täiendatud versioon. Selle koostamisel on arvestatud käsiraamatu kasutajatelt saadud tagasisidet. Infot on uuendatud ning lisatud on näiteid ja selgitusi. Koostajad ootavad ka edaspidi ettepanekuid raamatu täiendamiseks.

Hea käsiraamat valmib tihedas koostöös selle kasutajatega.

Meie kontaktandmed

Ettevõtlus- ja põllumajandusstatistika osakond

Statistikaamet, Tatari 51, 10134 Tallinn

Telefonid:

Statistikaameti klienditugi: 625 9100

Intrastati meetodika: 625 9259, 625 9187, 625 9198

andmete elektrooniline esitamine eSTAT-is: 625 9100

E-post: klienditugi@stat.ee

Kaupade klassifitseerimine: klassifikaatorid@stat.ee (Palun lisada e-kirja kauba nimetus, materjal(-id), koostis(-ed), kasutamise eesmärk, pilt või infoleht, viide kauba kodulehele, kaubaarve vm selline info, mis on abiks kauba klassifitseerimisel.)

Veebileht: <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/majandus/valiskaubandus>

Meeldivat koostööd soovides

ettevõtlus- ja põllumajandusstatistika osakond

väliskaubandusstatistika

SISUKORD

1. INTRASTATI SÜSTEEMI ÜLDINFO	5
1.1. MIS ON INTRASTAT?.....	5
1.2. MIKS ON INTRASTATI VAJA?.....	5
1.3. KUIDAS KOGUTAKSE VÄLISKAUBANDUSE ANDMEID EUROOPA LIIDUS?	5
1.4. INTRASTAT EESTIS	6
2. INTRASTATI ANDMETE ESITAMINE	7
2.1. KES PEAVAD ESITAMA INTRASTATI ANDMEID?	7
2.2. KES VASTUTAB ANDMETE ESITAMISE EEST?.....	8
2.3. MILLISED ON INTRASTATI ANDMETE ESITAMISE TÄHTAJAD?	8
2.4. KUIDAS SAAB INTRASTATI ANDMEID ESITADA?.....	9
2.5. KAS ANDMEID TULEB ESITADA KA SIIS, KUI TEHINGUID EI OLNUD?	10
2.6. KUIDAS PARANDADA JUBA ESITATUD ANDMEID?	10
2.7. KUI PIKK ON ARUANDEKOHUSTUSE PERIOOD?	10
2.8. KUIDAS TAGATAKSE ESITATUD ANDMETE KONFIDENTSIAALSUS?	11
3. INTRASTATI KÜSIMUSTIKU TÄITMINE.....	12
3.1. MILLIST KAUPA PEAB KAJASTAMA INTRASTATI KÜSIMUSTIKUS?	12
3.2. KAUPADE SUMMEERIMINE INTRASTATI KÜSIMUSTIKUS	12
3.3. KUIDAS KAJASTADA TEENUSEID INTRASTATI KÜSIMUSTIKUS?	12
3.4. INTRASTATI KÜSIMUSTIKUS NÕUTAVAD ANDMED	12
3.4.1. Kaubavoog.....	12
3.4.2. Aruandeperiood	13
3.4.3. Kauba lähetaja või saaja	13
3.4.4. Kirje number	13
3.4.5. Kauba kirjeldus.....	13
3.4.6. Liikmesriik.....	13
3.4.7. Tehingu liik	14
3.4.8. Tarneklausel ja koht.....	14
3.4.9. Kaubakood.....	16
3.4.10. Päritoluriik	16
3.4.11. Transpordiliik.....	17
3.4.12. Netomass	17
3.4.13. Kogus lisamõõtühiku järgi	18
3.4.14. Kaubaarve summa	19
3.4.15. Statistiline väärtus	20
3.4.16. Lisakood	20
3.4.17. Märkus	20
4. ERIJUHTUMID	21
4.1. ERIKAUBAD.....	21
4.1.1. Laevad ja õhusõidukid	21
4.1.2. Laevade ja õhusõidukite varustamine.....	22
4.1.3. Meresaadused	23
4.1.4. Osasaadetised.....	23
4.1.5. Sõjavarustus.....	23

4.1.6. Tööstuslik sisseseade	23
4.1.7. Tarkvara ja infokandjad	24
4.1.8. Tasuta kaubad.....	25
4.1.9. Tühi taara.....	25
4.1.10. Elektrienergia.....	25
4.1.11. Jäätmed.....	25
4.1.12. Trükikirjandus.....	25
4.1.13. Seaduslikud maksevahendid	25
4.2. ERITEHINGUD	26
4.2.1. Kaudne kaubavahetus	26
4.2.2. Kolmnurk-kaubandus.....	27
4.2.3. Bartertehing	30
4.2.4. Komisjonileping.....	31
4.2.5. Liisimine ja üürimine.....	31
4.2.6. Kreeditarve.....	31
4.2.7. Siirdehind.....	32
4.2.8. Nõudmiseni varu	32
4.2.9. Tagasisaatmine ja asendamine.....	32
4.2.10. Transiit.....	33
4.2.11. Töötlemine.....	33
4.2.12. Kauba ladustamine teises liikmesriigis	35
4.2.13. Kauba müük koos montaaži ja/või installeerimisega.....	35
4.2.14. Internetikaubandus.....	35
4.2.15. Kaugmüük (postimüük).....	35
5. VÄLISKAUBANDUSSTATISTIKA AVALDAMINE	36
LISA.....	37
A. KAUBAD JA TEHINGUD, MIDA INTRASTATI KÜSIMUSTIK EI HÕLMA	37
B. ARVUTITE JA TARKVARA KLASSIFITSEERIMINE	38
C. COVID-19 SEOTUD KAUPADE JA TOODETE KLASSIFITSEERIMINE	49
D. INTRASTATI REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID	54
D.1. Euroopa Liidu liikmesriikidevahelise kaubavahetuse määrused	54
D.2. Eesti õigusaktid.....	54
E. ÜHENDUSE VÄLISKAUBANDUSSTATISTIKAS JA LIIKMESRIIKIDEVAHELISE KAUBANDUSE STATISTIKAS KASUTATAV RIIKIDE JA TERRITOORIUMIDE NOMENKLATUUR (GEONOM)	55
F. EUROOPA LIIDU RIIKIDE TERRITOORIUMIDE NIMEKIRI	58
G. TARNEKLAUSLID – INCOTERMS	59
SISUJUHT	61

1. INTRASTATI SÜSTEEMI ÜLDINFO

1.1. MIS ON INTRASTAT?

Intrastat (Intra EC Trade Statistics) on Euroopa Liidu (EL) riikide omavahelise kaubavahetuse andmete kogumise süsteem. Intrastati süsteem sai alguse 1993. aastal, mil loodi EL-i riikide ühisturg ja selle tõttu kadus tollikontroll EL-i sisepiiridel. Seetõttu kadus võimalus lähtuda statistika tegemisel ainult tollideklaratsioonide andmetest ja tekkis vajadus koguda andmeid otse väliskaubandusega tegelevatelt majandusüksustelt.

EL-i siseses kaubavahetuses kasutatakse ekspordi ja impordi asemel mõisteid **kauba saabumine** ja **kauba lähetamine** (ingl *arrivals and dispatches*) ning majandusüksuseid nimetatakse vastavalt kauba saajaks või kauba lähetajaks.

1.2. MIKS ON INTRASTATI VAJA?

Intrastati andmete alusel tehakse väliskaubandusstatistikat. Väliskaubandusstatistika on oluline nii avaliku kui ka erasektori otsuste langetajatele ja kavandajatele ning seda nii maailmas, Euroopa Liidus, igas liikmesriigis kui ka majandusüksustes.

Statistikaamet edastab regulaarselt Eesti väliskaubandusstatistika andmeid sellistele rahvusvahelistele organisatsioonidele nagu ÜRO, OECD, Rahvusvaheline Valuutafond, Maailma Kaubandusorganisatsioon ja peale nende veel paljudele kitsama valdkonna assotsiatsioonidele ja liitudele.

EL-is on Intrastatiga kogutavaid andmeid vaja EL-i siseturu, majanduse ja ühisraha euro jälgimiseks ning poliitiliste ja kaubanduslääbirääkimiste ettevalmistamiseks. Statistikaamet edastab iga kuu väliskaubandusstatistika koondandmeid EL-i statistikaametile (Eurostat) ja ÜRO-le.

Eestis on väliskaubandusstatistika tähtis, sest see on sisend maksebilansi jooksevkonto koostamisel ja sisemajanduse koguprodukti arvutamisel. Kaubavahetuse statistika annab olulist infot, mille põhjal kavandada transporditaristut ja hinnata majanduse elujõudu. Tähtsamad väliskaubandusstatistika kasutajad avalikus sektoris on Eesti Pank, majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, maaeluministeerium, välisministeerium ning rahandusministeerium.

Majandusüksustele on väliskaubanduse andmed olulised turu-uuringute korraldamiseks. Väliskaubandusstatistika kasutajate hulk erasektoris on suurenenud iga aastaga.

Statistikaameti veebilehel andmebaasides <https://andmed.stat.ee/et/> või <http://andmebaas.stat.ee/?lang=et> on kõigile statistika kasutajatele tasuta kättesaadavad Eesti ekspordi ja impordi andmed.

1.3. KUIDAS KOGUTAKSE VÄLISKAUBANDUSE ANDMEID EUROOPA LIIDUS?

Kõik EL-i riigid koguvad andmeid nii kaubavahetuse kohta teiste liikmesriikide kui ka kolmandate (liiduväliste) riikidega. Selleks on olemas kaks andmete kogumise süsteemi: **Intrastat** ja **Extrastat**. Intrastatiga kogutakse andmeid kaubavahetuse kohta liikmesriikidega. **Lisaks kogutakse alates 2021. aastast Intrastati küsimustikuga andmeid ka Põhja-lirimaaga peetava kaubavahetuse kohta.** Käsiraamatus edaspidi Euroopa Liidu riikidega peetavast kaubavahetusest rääkides arvestatakse seega Euroopa Liidu riikide alla ka Põhja-lirimaa. Extrastat hõlmab ekspordi ja impordi kaubavahetuses liiduväliste riikidega. Extrastati andmed kajastuvad tollideklaratsioonidel ja majandusüksused ei pea esitama statistikaametile lisaandmeid kaubavahetuse kohta kolmandate riikidega.

Majandusüksused esitavad Intrastati andmeid oma riigi statistikat koguvale asutusele, kus tehakse Intrastati ja Extrastati andmete põhjal väliskaubandusstatistikat. Mõnes EL-i riigis kogub Intrastati andmeid tolliamet, aga väliskaubandusstatistikat teeb statistikaamet.

Nii Extrastat kui ka Intrastat põhinevad EL-i määrustel (vt ka lisa C ja veebilehekülje <https://www.stat.ee/et/intrastat> rubriiki „Õigusaktid“), mis kehtivad kõigis liikmesriikides. Siiski on liikmesriikides Intrastati rakendamisel protseduurireeglites, statistilistes lävedes ja kogutavates näitajates mõningaid erinevusi.

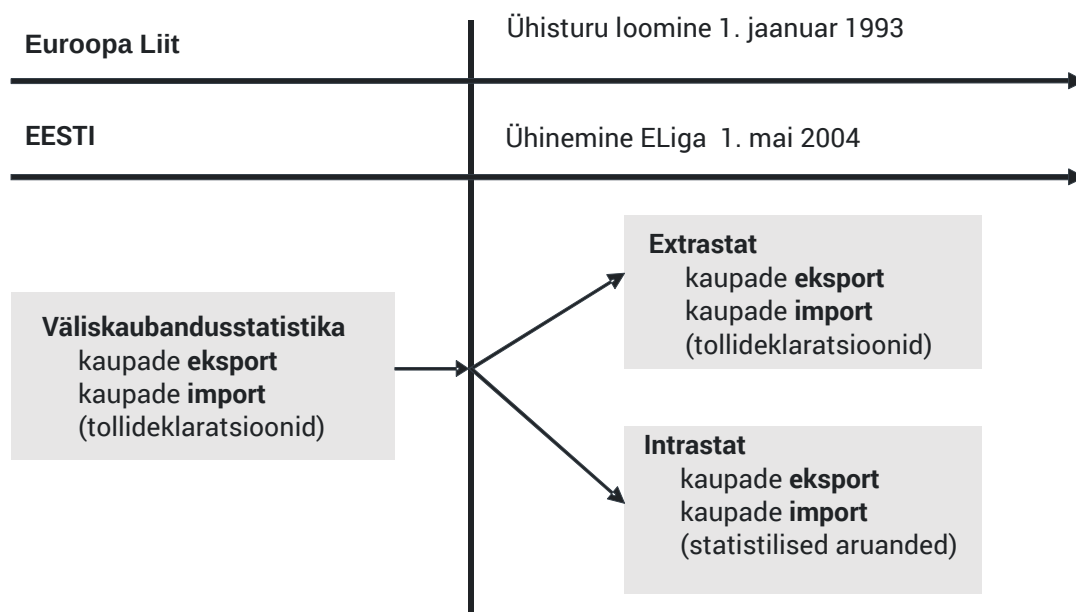
1.4. INTRASTAT EESTIS

Alates 1992. aasta teisest poolest tugines Eesti väliskaubandusstatistika tegemine tollideklaratsioonide andmetele ja vaid mõne üksiku kauba puhul, mida ei tulnud tollis deklareerida, statistikatöödele.

Kui Eesti 1. mail 2004 EL-iga ühines, tuli ka siin kasutusele Intrastati süsteem (vt joonist). Et enamik Eesti kaubavahetusest toimub EL-i liikmesriikidega, tuleb Intrastati süsteemi rakendades koguda küsimustike abil statistikat ligi 70% väliskaubandustehingute kohta. Intrastati andmete õigel ajal laekumine ja saadud andmete kvaliteet mõjutab märkimisväärselt Eesti majanduse arengu jälgimist.

Eestis kogub Intrastati andmeid statistikaamet. Andmete kogumise õiguslik alus on riikliku statistika seadus. Selle seaduse §-i 28 ja 30 järgi tuleb statistilisi andmeid esitada ettenähtud tähtajal ja mahus. Riikliku statistika seaduse (RT I 2010, 41, 241 § 34, 35, 38) järgi tagab statistikaamet andmeesitajalt saadud andmete täieliku kaitse.

Intrastati süsteemi rakendamine Euroopa Liidus ja Eestis

2. INTRASTATI ANDMETE ESITAMINE

2.1. KES PEAVAD ESITAMA INTRASTATI ANDMEID?

Intrastati andmeid peavad esitama majandusüksused, mille kaubavahetuse käive EL-i riikidega ületab aruandeaastaks kehtestatud **statistilise läve**. Statistilise läve määrab kindlaks statistikaamet eelmise aasta väliskaubanduse andmete põhjal. Andmete esitamise kohustuse määramisel vaadeldakse mõlema kaubavoo käivet eraldi. Andmeid tuleb esitada ainult statistilise läve ületanud kaubavoo kohta. 2021. aastal on statistilise läve väärtus Eestis kaupade lähetamisel 130 000 eurot ja saabumisel 230 000 eurot.

Intrastati andmeid tuleb esitada järgmistel juhtudel:

- 2020. aasta andmete põhjal ületas kauba saabumise või lähetamise käive 2021. aasta statistilise läve. Sellisel juhul tuleb andmeid esitada igal kuul alates 2021. aasta algusest kuni aruandeaasta lõpuni. Kui 2020. aasta käive ületas 2020. aasta läve, tuleb andmeid esitada ka 2020. aasta kohta alates läve ületamise kuust kuni 2020. aasta lõpuni;
- kauba saabumise või lähetamise käive ületab statistilise läve aruandeaasta (2021) jooksul. Sellisel juhul esitatakse andmed alates läve ületamise kuust kuni 2021. aasta lõpuni.

NB! Kui majandusüksuse kaupade lähetamise või saabumise käive ületab 2021. aastal ka järgmiseks aastaks (2022) kehtestatud statistilise läve, tuleb andmeid esitada ka järgmisel aastal (2022). Kui majandusüksuse käive järgmiseks aastaks kehtestatud läve ei ületa, siis järgmisel aastal enam andmeid esitama ei pea.

Näide 1

Ettevõtte lähetas 2020. aasta jooksul EL-i kaupu 135 000 euro väärtuses. Kui lähetatud kaupade käive ületas 135 000 eurot detsembris, siis peab ettevõtte esitama Intrastati andmed kaupade lähetamise kohta alates detsembrist 2020 kuni aruandeaasta (2021) lõpuni. Andmed tuleb esitada ka 2020. aasta detsembri kohta, sest ettevõtte käive ületas sellel kuul ka 2020. aasta statistilise läve ehk 130 000 eurot.

Näide 2

Ettevõtte lähetas 2020. aasta jooksul EL-i kaupu 250 000 euro väärtuses ja sai EL-ist kaupu 240 000 euro väärtuses. Sel juhul peab ettevõtte esitama Intrastati andmed nii kaupade lähetamise kui ka saabumise kohta ka 2021. aastal.

Näide 3

Ettevõtte EL-ist saanud kaupade käive ajavahemikul jaanuar–september 2021 ületab 230 000 euro piiri. Seega peab ettevõtte esitama kaupade saabumise andmed vahemiku kohta 2021. aasta septembrist 2021. aasta detsembrini.

Intrastati andmeid peavad esitama ka Eestis käibemaksukohustuslasena registreeritud välisfirmad või nende esindajad.

2010. aasta käibedeklaratsiooni täitmise muudatuste ja käibemaksugruppide moodustamise tõttu on muutunud kord, mille alusel määratakse kindlaks Intrastati andmete esitamise kohustuslased.

Käibemaksugrupi puhul peab Intrastati küsimustiku täitma esindusisik. Käibemaksugruppi kuuluvate teiste majandusüksuste andmete esitamise kohustus peatatakse. Intrastati andmed peab esitama käibemaksugrupp, kui EL-i riikidega peetud kaubavahetusest tekkinud käive ületab aruandeaastaks kehtestatud **statistilise läve**. Statistikaameti andmetötluse ja registrite osakonnas summeeritakse grupiliikmete eelmise ajavahemiku käibed, mis on tekkinud kaubavahetusest EL-i riikidega. Kui käibemaksugrupis olevad majandusüksused soovivad esitada Intrastati andmeid iseseisvalt, siis tuleks sellest statistikaametit informeerida.

Käibemaksugrupi kustutamise korral Maksu- ja Tolliametis kandub Intrastati andmete esitamise kohustus edasi kõigile grupis olnud majandusüksustele.

Intrastati andmeid ei pea esitama isikud, kes on käibedeklaratsioonide esitamisest vabastatud. Need on eraisikud ja juriidilised isikud, kes ei ole käibemaksukohustuslased.

Intrastati andmete esitamine puudutab ainult kaubavahetust EL-i riikidega. Tehinguid kolmandate riikidega pole vaja Intrastatis näidata. **Intrastati andmetesse märgitakse kõik kaubandustehingud, millega kaasneb tegelik kauba liikumine** (v.a transiit – kaupade vedu Eesti territooriumi kaudu). Intrastatis ei ole oluline, kas

kauba omanik vahetub, esmatähtis on vaid see, et kaup on tegelikult lähetatud Eestist EL-i riiki või saabunud Eestisse EL-i riigist.

Juhul kui Eestisse saabuvad teisest EL-i riigist või Eestist lähetatakse teise EL-i riiki vaid kaubaarved, aga kaup ise ei liigu tegelikult Eestist EL-i riiki või EL-ist Eestisse, ei pea ka sellist liikumist Intrastatis kajastama (vt p 4.2.3, „Kolmnurk-kaubandus“).

NB! Alates 2010. aasta jaanuarist ei saada statistikaamet enam majandusüksustele postiga teavituskirju kõigi esitatavate küsimustike kohta (sh Intrastati küsimustik). Seetõttu peaks iga käibemaksukohustuslasena registreeritud majandusüksus, mis on 2020. aasta jooksul pidanud kaubavahetust EL-i riikidega ja ületanud statistilise läve vastavas kaubavoos, kontrollima andmete esitamise kohustust statistikaameti veebilehel rubriigis „Andmete esitamise kohustus“ (<https://www.stat.ee/et/esita-andmeid/andmete-esitamise-kohustus>). Kui sisestate majandusüksuse registrikoodi ja valite vajaliku ajavahemiku, siis saate infot selle kohta, mis andmeid peab majandusüksus valitud aastal esitama (sh Intrastati küsimustik). Kui klõpsata Intrastati küsimustiku lingil, avaneb selle täitmise abiinfo.

Nendele majandusüksustele, kelle käive ületab statistilise läve aruandeaasta jooksul (nt jaanuar–märts 2021), saadetakse eSTAT-i peakasutaja või majandusüksuse üldisele e-posti aadressile e-postiga teavituskiri vastava Intrastati küsimustiku esitamise vajaduse kohta.

2.2. KES VASTUTAB ANDMETE ESITAMISE EEST?

Intrastati andmeid võivad esitada

- majandusüksused ise või nende osad, allüksused;
- majandusüksuste emafirmad (võivad paikneda välismaal);
- majandusüksuste esindajad (tollimaaklerid, deklarandid, raamatupidamisfirmad vms).

Kui majandusüksusele on sobivam esitada ühe koondandmestiku asemel eraldi andmed oma filiaalide või allüksuste tegevuse kohta, võib seda teha, aga enne tuleb aruandvad üksused, nende kontaktisikud ja -aadressid statistikaametiga kooskõlastada.

Juhul kui majandusüksuse eest esitab Intrastati andmeid mõni teine isik (deklarant), on soovitatav, et deklarant edastaks statistilisi andmeid ka aruandekohustuslikule majandusüksusele endale, sest siis saab majandusüksus kontrollida esitatud andmete õigsust ning vajadusel vastata statistikaameti küsimustele.

Igal juhul vastutab andmete õigsuse eest aruandekohustuslik majandusüksus ise.

2.3. MILLISED ON INTRASTATI ANDMETE ESITAMISE TÄHTAJAD?

Intrastati andmed tuleb esitada iga kuu kohta eraldi. Need esitatakse statistikaametile hiljemalt aruandekuule **järgneva kuu 14. kuupäevaks** kõigi eelmisel kuul EL-i riikidega tehtud tehingute kohta.

Näide

Kui ettevõtte on lähetanud kaupa EL-i riikidesse jaanuaris, siis selle kohta tuleb statistikaametile Intrastati andmed esitada 14. veebruariks.

Kui andmeid ei ole ettenähtud ajaks esitatud, saadetakse vastutavale isikule meeldetuletuskiri.

eSTATist automaatselt saadetud e-kirjad lähevad peakasutajale või majandusüksuse üldisele meiliaadressile, kui pole teisiti seadistatud. Automaatsed meeldetuletused saadetakse 5 päeva enne küsimustiku tähtaega ning 3, 7 ja 20 päeva pärast tähtaega.

Klienditugi saadab kõigile Intrastati küsimustiku esitamata jätnud majandusüksustele kuu lõpus meeldetuletuse ning olulisematele (suurema käibega) majandusüksustele saadetakse ettekirjutus. Ettekirjutusteks võetakse e-posti aadress äriregistrist. Ettekirjutuse korral on küsimustiku esitamiseks aega 5 tööpäeva. Kui ettekirjutuse saanud majandusüksus ei esita küsimustikku, siis edastatakse andmed kohtutäiturile.

Riikliku statistika seaduse paragrahv 39 lubab andmete esitamata jätmise ja valede andmete esitamise eest ettekirjutuse teha. Väljavõtte seadusest:

(1) Riikliku statistika tegija teostab riiklikku ja haldusjärelvalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riikliku järelevalve teostamisel võib riikliku statistika tegija kohaldada korraaktseseaduse §-s 30 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korraaktseseaduses sätestatud alusel ja korras.

Trahvi tasumine ei vabasta andmete esitamise kohustusest!

2.4. KUIDAS SAAB INTRASTATI ANDMEID ESITADA?

Intrastati andmeid saab statistikaametile esitada **elektrooniliselt**. Selleks tuleb kasutada eSTAT-i veebikeskkonda.

- eSTAT on veebikeskkond, mis võimaldab esitada statistilisi andmeid online'is. eSTAT-iga liitumiseks tuleb statistikaametile teha majandusüksuse peakasutaja loomise taotlus. Taotluse esitamise juhendi leiata statistikaameti veebilehelt <https://www.stat.ee/sites/default/files/2020-07/eSTAT-juhend.pdf> ja lisainfot selle kohta saab telefonil 625 9100.
- 2021. aastal on kaks Intrastati küsimustikku: 1) 12032021 – „Intrastat. Kauba lähetamine 2021. kuu“; 2) 12042021 – „Intrastat. Kauba saabumine 2021. kuu“. Oma andmete esitamise kohustust saab kontrollida aadressil <https://www.stat.ee/et/esita-andmeid/andmete-esitamise-kohustus> või eSTAT-i kaudu, vajutades küsimustiku juures olevale tekstile.
- Pärast eSTATis Intrastati küsimustiku täitmist, kontrollimist ja kinnitamist saate andmeid küsimustiku lehel vaadata või vajaduse korral ka muuta, valides vastava perioodi. Siseneda saate nupu „“ (Muudan) alt. Kui tegite muudatusi, siis tuleb andmed alati uuesti kontrollida, vajadusel parandada vead ning seejärel saab andmed kinnitada. Kui avasite küsimustiku ainult vaatamiseks ning muudatusi ei teinud, siis on õigem väljuda nupu „Väljun“ kaudu.
- Jälgige, et olete küsimustikku täites õige lahtri peal. Kui sisestate numbriväljale tähemärke, ilmub aruande kontrollimisel ekraanile vigade ülevaade, mille kaudu saate vead parandada. Vigu saab parandada ka küsimustiku kirje numbrile vajutades.
- Mõnele andmeväljale on rakendatud loogilisi (aritmeetilisi) kontrole, et vältida andmete sisestusel tekkida võivaid vigu. Kui teatud lahtrites on Teie sisestatud andmed vastuolus, ilmub andmete kontrollimisel selle kohta vigade ülevaade. Vigade ilmnmisel vaadake andmed hoolikalt üle ja tehke parandused.
- Andmed saate kinnitada, kui on kontrollitud küsimustikku ja kõik rasked vead on parandatud.
- Tärn (*) tähistab veerge, mille täitmine on kohustuslik. **NB!** Kui kaubakoodil on kombineeritud nomenklatuuris (KN; Combined Nomenclature) kilogrammist erinev lisamõõtühik, siis tuleb täita ka koguse ja mõõtühiku väli.
- eSTAT-is on küsimustikku võimalik täita ka nii, et laadite andmed eSTAT-i CSV-faili või Exceli tabeli abil. Selleks klõpsake tabeli paremal üleval servas laadimise ikoonil . Esmalt laadige alla vajalik CSV-fail või Exceli põhi, klõpsates vastaval lingil. Seejärel salvestage fail oma arvutisse ja saate seal andmed faili sisestada või laadida raamatupidamisprogrammist. Tabelite eSTAT-i laadimiseks kasutage asjaomast üleslaadimise linki. Seejärel avaneb faili laadimise aken, kus saate täidetud andmetega tabeli üles laadida, kasutades akent „Otsi fail“, ja andmed küsimustikku laadida, klõpsates nupul „Laadin faili üles“. Pärast andmete laadimist saate neid kontrollida ja küsimustiku esitada. Üleslaadimisel võib ette tulla vorminguviga, mis tähendab, et nimetatud fail ei ole kooskõlas etteantud põhjaga.
- Oluline on teada, et:
 - 1) CSV-tabeli põhja ei tohi muuta;
 - 2) eraldaja peab olema koma: ei tohi olla tühik, punkt vms;
 - 3) väli „Kirje number“ peab CSV-failis olema täidetud ja iga number peab olema unikaalne.
- Kui soovite CSV- või Exceli tabeli abil lisaandmeid üles laadida, siis peab uuesti laadima samas tabelis juba esitatud andmed ja lisaandmed. **NB! Laadides üles CSV- või Exceli tabeli, kus on ainult lisaandmed, kustuvad varem esitatud andmed!**
- eSTAT-i saab laadida ka kompleksfaile. Kompleksfail võib sisaldada erinevaid üksuseid, ajavahemikke, majandusüksuse registrikoode ja erinevaid kaubavooge (lähetamine, saabumine). Veeru nimetused ja järjekord peavad olema täpselt sellised, nagu näidistabelis. Kõik veerud peavad failis olema esindatud ja järjekorda muuta ei tohi. Lubatud on xlsx-formaadis failid. Näidisfail asub

kaustas, mille saate alla laadida veebilehelt <https://www.stat.ee/et/intrastat>, klikkides pealkirjale „Andmete eSTAT-i laadimise fail (kompleksfail)“, mis asub rubriigis „Küsimustikud ja juhendid“. Selles kaustas on zip-fail „Andmete eSTAT-i laadimise fail (kompleksfail)“. Deklarantfirmad, kellele on väljastatud kasutajanimi ja parool saavad parooliga sisse logides esitada ainult selle majandusüksuse andmeid, kelle parooliga sisse logiti. Iga järgneva majandusüksuse andmete esitamiseks tuleb uuesti sisse logida just selle majandusüksuse kasutajanime ja parooliga.

- Kompleksfaili saab üles laadida eSTAT-i päises oleva lingi „Faili üleslaadimine“ kaudu, seejärel tuleb valida „Kompleks fail“. Avaneb faili üleslaadimise aken, kus saate oma arvutis oleva faili üles otsida, kui klõpsate aknas „Otsi fail“. Seejärel saate faili saata, klõpsates nupul „Laadin faili üles“. Pärast seda laaditakse fail eSTAT-i. Kui süsteem kontrollimisel vigu ei leia, siis kinnitatakse küsimustik eSTAT-is. Selle kohta ilmub teade. Peale faili üleslaadimist sulgege ristist laadimisaken. Kui küsimustikus oli vigu, siis saate nende kirjeldust näha eSTAT-is küsimustiku päises avanevast vigade raportist. Vigu saate parandada kas eSTAT-is või laadides uuesti üles parandatud kompleksfail.
- eSTAT-is on võimalik Intrastati küsimustikku täita ka Instat.xml-is. Selleks tuleb enne võtta ühendust statistikaametiga. ValmisXML-fail tuleb üles laadida eSTAT-i, klõpsates päises oleval lingil „Faili üleslaadimine“. Seejärel tuleb valida „XML“. Avaneb andmete esitamise aken. Selle akna kaudu saate valida oma arvutist XML-faili, mida soovite edastada. Dokumendi saab üles laadida, kui klõpsate nupul „Laadin faili üles“.

2.5. KAS ANDMEID TULEB ESITADA KA SIIS, KUI TEHINGUID EI OLNUD?

Intrastati andmeid tuleb esitada ka siis, kui majandusüksus vastaval kuul EL-i riikidega kaubandustehinguid ei teinud. Muidu ei ole võimalik eristada andmete esitamata jätmist sellest, et kaubandustehinguid ei olnud. Kui kaupade liikumist vastavas kuus ei olnud, tuleb selle kohta esitada elektrooniline „nullaruanne“.

Elektroonilise nullaruande täitmiseks tuleb eSTAT-is Intrastati küsimustiku juures klõpsata küsimustiku ajavahemike päise „Küsimustiku andmed“ juures oleval hammasrattaga ikoonil, mille alt avaneb link „Kinnita perioodid“. Avaneb ajavahemike kinnitamise vaade. Valige küsimustiku kinnitamise põhjus, ajavahemik või ajavahemikud, mida kinnitada, ja sisestage kinnituse täpsem kirjeldus. Seejärel klõpsake nupul „Kinnitan“ ja küsimustiku vastavate ajavahemike andmed on esitatud.

2.6. KUIDAS PARANDADA JUBA ESITATUD ANDMEID?

Kui juba esitatud andmetes leitakse vigu, tuleb parandused saata statistikaametile. Kui originaalandmed esitati paberil, tuleb saata originaalandmete vastava lehe koopia, kus on tehtud vajalikud parandused.

Kui andmed on esitatud eSTAT-i kaudu, siis tuleb eSTAT-is avada vastava kuu küsimustik, klõpsates nupul „“ (Muudan). Kui klõpsata selle kirje numbril, mida on vaja parandada, siis kuvatakse valitud kirje sisestustabelis. Tabelis tuleb teha soovitud muudatused ja klõpsata nupul „Salvesta rida“. Kustutamiseks tuleb klõpsata vastava kirje numbril ja valida „Kustuta“. Kui soovite lisada uut kirjet, tuleb klõpsata nupul „Lisa uus tabeli rida“, sisestada kuvatud tühja tabelisse andmed ja klõpsata nupul „Lisa rida tabelisse“. Kui kõik muudatused või täiendused on tehtud, tuleb valida „Kontrolli küsimustikku“, järgmisena „Tutvun vigadega ja parandan“ ning kui vead on parandatud, siis tuleks uuesti kontrollida ning klõpsata nupul „Edasi“ ning seejärel „Kinnitan“. Tekib uus andmeversioon.

2.7. KUI PIKK ON ARUANDEKOHUSTUSE PERIOOD?

Andmete esitamise kohustus kestab üldjuhul **aruandeaasta lõpuni**. Seda isegi juhul, kui kaubakäive aruandeperioodil on võrreldes statistilise lävega märgatavalt langenud.

Andmeid ei pea esitama aruandeaastale järgneva aasta kohta, kui aruandeaastal kaubavoo käive statistilist läve enam ei ületanud.

Juhul kui majandusüksus on kas ajutiselt tegevuse peatanud või likvideeritud või kui andmeid pole võimalik tähtajaks esitada, tuleb sellest statistikaametile teatada tava- või e-posti (klienditugi@stat.ee) teel.

2.8. KUIDAS TAGATAKSE ESITATUD ANDMETE KONFIDENTSIAALSUS?

Riikliku statistika seaduse (RT I 2010, 41, 241) paragrahvi 34, 35, ja 38 järgi tagab statistikaamet andmeesitajalt saadud andmete täieliku kaitse. Andmeid kasutatakse ainult statistilisel otstarbel.

Erinevalt muudest statistikatöödest rakendatakse EL-is Intrastatis nn **passiivset konfidentsiaalsust**, st kogutud andmed on üldjuhul avalikud ja salastatakse avaldamisel ainult siis, kui asjasse puutuv andmeesitaja seda ise nõuab ning on põhjust arvata, et andmed on kaudselt identifitseeritavad. Kaudse identifitseerimise kriteeriumid on esitatud Vabariigi Valitsuse 2001. aasta 29. jaanuari määruses nr 41, „Statistikaameti kogutud ja töödeldud andmete kaitse kord“ (RT I 2001, 14, 63).

Konfidentsiaalsete väliskaubandusstatistika andmete peitmisel rakendatakse põhiliselt kahte võtet:

- kaubakoodi peitmine (asendatakse agregeerituma koodiga – 6-, 4- või 2-kohaline sama tüvega kood);
- partnerriigi peitmine (asendatakse määramata maa koodiga XX).

3. INTRASTATI KÜSIMUSTIKU TÄITMINE

3.1. MILLIST KAUPA PEAB KAJASTAMA INTRASTATI KÜSIMUSTIKUS?

Üldjuhul koostatakse statistikat kõikide ühest liikmesriigist teise liikuvate kaupade (sh elektrienergia) kohta, sealhulgas:

- ostetud või müüdud kaubad (ka põhivara ost/müük);
- kaubasaadetised ühe ja sama juriidilise üksuse osade vahel;
- käibemaksukohustuslasena registreeritud majandusüksuste kaupade müük ELi eraisikutele ja ost nendelt;
- töötlemiseks saadetud kaubad;
- töötlemiselt saabuvad kaubad;
- tasuta tarnitud kaubad;
- tagastatud ja asendatud kaubad;
- pikaajaline (üle kahe aasta) rent, laen, kasutusliising.

3.2. KAUPADE SUMMEERIMINE INTRASTATI KÜSIMUSTIKUS

Intrastati küsimustikus ei pea iga kaubaarvet eraldi kajastama. Kui majandusüksus on sama aruandekuu jooksul lähetanud ühetaolist kaupa (ühesuguse 8-kohalise kaubakoodiga) ühte ja samasse EL-i riiki või saanud seda ühest ja samast EL-i riigist, siis võib mitme arve peal märgitud netokaalud, kogused ja kaubaarve summad kokku liita ja neid ühel real näidata.

Summeerimine on lubatud vaid siis, kui sellised näitajad nagu kaubakood, tehingu liik, saatja- või sihtliikmesriik, päritoluriik, transpordiliik ja tarneklausel on eri arvetel ühed ja samad.

3.3. KUIDAS KAJASTADA TEENUSEID INTRASTATI KÜSIMUSTIKUS?

Statistilise väärtuse esitamisel Intrastatis arvestatakse ja lisatakse kauba maksumusele teenused, mis puudutavad kauba liikumist (transport ja kindlustus).

Intrastati küsimustikus näidatakse ka järgmised tehingud: kauba töötlemine lepingu alusel, pikaajaline (üle kahe aasta) liisimine ja rent (vt 4. peatükk).

Intrastatis ei kajastata teenuseid, millega ei kaasne kauba liikumist. Sellised teenused on näiteks autoriõiguste, patentide, litsentside ost või müük, konsultatsioonid, tootearendus, raamatupidamisteenused jms.

Teenuste alla kuuluvad ka triikimine, pesemine, puhastamine, kuivatamine, pakkimine jms.

3.4. INTRASTATI KÜSIMUSTIKUS NÕUTAVAD ANDMED

Intrastati küsimustikus on kokku 17 andmevälja, mis võib omakorda jagada nelja kategooriasse.

- Kohustuslikud andmeväljad – kaubakood, siht- ja saatjaliikmesriik, päritoluriik, tehingu liik, netomass (kg), kogus ja lisamõõtühik (juhul kui kombineeritud nomenklatuuris on see märgitud), kaubaarve summa ja valuuta.
- Kodeeritavad andmeväljad (kasutatakse klassifikaatoreid) – kaubakood, siht- ja saatjaliikmesriik, päritoluriik, tehingu liik, lisamõõtühik, tarneklausel, valuuta, transpordiliik.
- Väärtustega andmeväljad – kaubaarve summa, statistiline väärtus, netomass, kogus.
- Vabatahtlikult täidetavad andmeväljad – statistiline väärtus ja valuuta, tarneklausel ja transpordiliik, kauba kirjeldus (soovitav täita, kuna aitab kontrollida kaubakoodi õigsust), lisakood (soovi korral võib märkida arve numbri) ja märkus (võib lisada märkuse kõrgema hinna kohta vms).

3.4.1. Kaubavoog

Kauba lähetamine (L) EL-i riikidesse või saabumine (S) nendest.

3.4.2. Aruandeperiood

Aruandeperiood on kalendrikuu. Kaup märgitakse selle kuu andmetesse, mil see lähetati EL-i riiki või saabus EL-i riigist.

Näide

Kui kaup saabus 29. aprillil ja arve 2. mail, siis tuleks selle kauba liikumine kajastada aprilli Intrastati andmetes, mis tuleb esitada statistikaametile 14. maiks.

3.4.3. Kauba lähetaja või saaja

Märgitakse andmeesitaja äriregistrikood või käibemaksukohustuslasena registreerimise number, nimi, kontaktaadress, telefon ja e-posti aadress.

3.4.4. Kirje number

Kirje number on kauba järjekorranumber küsimustikus. See tuleb märkida vaid andmete paberil esitamise korral.

3.4.5. Kauba kirjeldus

Sellesse lahtrisse märgitakse lühike vabas vormis kauba kirjeldus (nt puuvillased seelikud, autorehvid jne).

3.4.6. Liikmesriik

EL-i riik, kuhu kaup Eestist veetakse või kust kaup Eestisse vahetult saabub. Lähetamisel märgitakse sihtriik ja saabumisel saatjariik.

Sihtliikmesriik on EL-i riik, kuhu kaup veetakse. Kui sihtriik ei ole teada, märgitakse ostjariik.

Saatjaliikmesriik on EL-i liikmesriik, kust kaup vahetult saabub.

Kauba lähetamise kohta märgitakse sihtliikmesriigi, kauba saabumise korral saatjaliikmesriigi kahekohaline tähtkood EL-i väliskaubandusstatistikas ja liikmesriikidevahelise kaubanduse statistikas kasutatava riikide ja territooriumide nomenklatuuri (GEONOM) järgi, mille alus on rahvusvaheline standard ISO-3166.

Partnerriikide koodid

	Kood	Riik		Kood	Riik
1	AT	Austria	15	PL	Poola
2	BE	Belgia	16	PT	Portugal
3	BG	Bulgaaria	17	FR	Prantsusmaa
4	ES	Hispaania	18	XI	Põhja-lirimaa
5	NL	Holland	19	SE	Rootsi
6	HR	Horvaatia	20	RO	Rumeenia
7	IE	Iirimaa	21	DE	Saksamaa
8	IT	Itaalia	22	SK	Slovakkia
9	GR	Kreeka	23	SI	Sloveenia
10	CY	Küpros	24	FI	Soome
11	LT	Leedu	25	DK	Taani
12	LU	Luksemburg	26	CZ	Tšehhi
13	LV	Läti	27	HU	Ungari
14	MT	Malta			

NB! Eesti ei saa olla ei siht- ega saatjaliikmesriik.

NB! Seoses Suurbritannia väljaastumisega Euroopa Liidust (EL-ist) kestis kuni 31. detsembrini 2020 üleminekuperiood. Alates 1. jaanuarist 2021 on üleminekuperiood läbi, mis tähendab, et sellest hetkest kajastatakse Intrastatis ainult Põhja-lirimaa ja Eesti vahel toimunud kaubavahetust. Partnerriigi koodiks märgitakse kood „XI“. Ülejäänud kaubavahetus, mis toimub Eesti ja Suurbritannia vahel, tuleb kajastada tollideklaratsioonil.

Kaubad, mis pannakse Suurbritanniast teele enne 1. jaanuari 2021, kuid saavad Eestisse alates 1. jaanuarist 2021, loetakse EL-i kaubaks juhul, kui on tõendatud kauba liikumise algus enne üleminekuperioodi lõppu ja kaubal on EL-i kauba tollistaatus. Sellised kaubad peab endiselt kajastama 2021. aasta Intrastati saabumise küsimustikus (12042021). Partnerriigi koodiks märgitakse kood „GB“.

3.4.7. Tehingu liik

Tehing on mis tahes äri- või muu toiming, mille tulemus on liikmesriikidevaheline kaupade liikumine.

Küsimustikku märgitakse lepingus või mõnes muus dokumendis märgitud kahekohaline tehingu liigi kood tehingu liikide klassifikaatori järgi.

Kood	Tehingu liigi iseloomustus
	Tehingud, millega kaasneb tegelik või kavatsetav omandiõiguse üleminek residendilt mitteresidendile rahalise või muu tasu eest (välja arvatud koodide punktides 2, 7 ja 8 loetletud tehingud)
11	Lõppost/-müük
12	Tarnimine tutvumis- või proovimüügiks, tagastamisõigusega müügiks või komisjonimüügiks
13	Vahetuskaubandus (loonustasu)
14	Kapitalirent (müük järelmaksuga) ^a
19	Muu ^b
	Kaupade tasuta tagastamine või asendamine pärast algse tehingu registreerimist
21	Kaupade tagastamine
22	Tagastatud kaupade asendamine
23	Tagastamata kaupade asendamine (nt garantii alusel)
29	Muu
30	Tehingud, mis on seotud omandiõiguse ülekandmisega ilma rahalise või loonustasuta (nt abisaadetised, humanitaarabi, kingitused)
	Tehingud, mille eesmärk on lepinguline töötlemine^c (omandiõigust ei kanta töötlejale üle)
41	Kaubad, mis eeldatavasti tagastatakse algsesse lähteliikmesriiki
42	Kaubad, mida eeldatavasti ei tagastata algsesse lähteliikmesriiki
	Tehingud, mis järgnevad lepingulisele töötlemisele (omandiõigust ei kanta töötlejale üle)
51	Kaubad, mis tagastatakse algsesse lähteliikmesriiki
52	Kaubad, mida ei tagastata algsesse lähteliikmesriiki
60	Riiklikul otstarbel kodeeritavad eritehingud^d
70	Tehingud ühendatud kaitseprojektide või muude ühendatud valitsustevaheliste tootmisprogrammide alusel
80	Tehingud, mis on seotud ehitusmaterjali ja tehniliste seadmete tarnimisega üld- ja tsiviilehitustööde lepingus ning mille korral ei nõuta kaupade kohta eraldi arvet, vaid arve väljastatakse kogu lepingu kohta
	Muud tehingud, mida ei saa muude koodide alla liigitada
91	Rent, laen ja kasutusrent rohkem kui 24 kuuks
99	Muu ^e

3.4.8. Tarneklausel ja koht

Tarneklausel on müügilepingu säte, millega kehtestatakse nii müüja kui ka ostja kohustused. Küsimustikku märgitakse tarneklausli kolmetäheline kood allpool loetletud Rahvusvahelise Kaubanduskoja tarneklauslite juhise „Incoterms“ järgi ja koha nimi (linn, sihtsadam), kus lõpevad müüja või ostja tarnekohustused.

^a Kapitalirent hõlmab tehinguid, mille korral rendimakseid arvutatakse selliselt, et hõlmata kogu või peaaegu kogu kauba väärtus. Omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved lähevad üle rentnikule. Leping lõppedes saab rentnikust kauba seaduslik omanik.

^b See tehing hõlmab näiteks kaubavahetust liikmesriikide ladude vahel, kui on teada omandiõiguse üleminek tulevikus või kavatsetakse seda teha (näiteks kauba saatmisele teise liikmesriigi lattu järgneb ostu-müügitehing).

^c Töötlemine hõlmab selliseid töid (ümberkujundamist, ehitamist, monteerimist, laiendamist, renoveerimist jne), mille eesmärk on toota uus või märkimisväärselt täiustatud toode. See ei pea tingimata hõlmama muutust toote klassifikatsioonis. Töötleja enda kulul tehtavad töötlemistoimingud ei kuulu selle punkti alla ja need tuleks märkida tehingu liigi koodi 11 alla.

^d Selle punkti all registreeritud tehingud võivad olla näiteks tehingud, millega ei kaasne omandi üleminekut, nt remont, üürimine, laen, kasutusrent ja muu ajutine kasutamine, mille kestus ei ületa kahte aastat, välja arvatud lepinguline töötlemine (tarnimine või tagastamine). Intrastati aruandes ei ole vaja näidata selle tehingu liigi koodiga registreeritud andmeid.

^e See tehing hõlmab näiteks liikmesriikide ladude vahelist kaubavahetust (ka emafirma ja tütarfirmade omavaheline kaubavahetus). Omandiõiguse üleminekut selles liikmesriigis ei toimu või seda ei kavatseta.

Incotermi kood	Tähendus Incoterm ICC/ECE Genf	Koht
Tarneklaused kõigi veoviiside tarbeks		
EXW	Hangitud tehasest	Tehase asukoht
FCA	Franko vedaja	Kokkulepitud koht
CPT	Vedu makstud kuni ...	Kokkulepitud sihtkoht
CIP	Vedu ja kindlustus makstud kuni ...	Kokkulepitud sihtkoht
DPU	Tarnitud kohale maha laadimisega	Nimetatud sihtkoht
DAP	Tarnitud kohale	Nimetatud sihtkoht
DDP	Tarnitud, toll tasutud	Kokkulepitud tarnekoht saabumisriigis
Tarneklaused vetelveo tarbeks		
FAS	Franko laeva kõrval	Kokkulepitud lastimissadam
FOB	Franko laeva pardal	Kokkulepitud lastimissadam
CFR	Hind ja prahiraha makstud (C & sF)	Kokkulepitud sihtsadam
CIF	Hind, kindlustus ja prahiraha makstud	Kokkulepitud sihtsadam
XXX	Muud tarne tingimused, mida eespool ei ole märgitud	Lepinguga määratud täpsed tingimused

NB! Tarneklauselite kasutajajuhise „Incoterms 2020“ järgi ei kehti alates 2020. aastast enam tarneklauseid DAT – tarnitud terminalis. Lisatud on üks uus tarneklauseid: DPU (asendab senist klauseid DAT – tarnitud terminalis).

Kui 2021. aastal kasutatakse ostu-müügilepingutes veel varem kehtinud tarneklauseid siis võib ka 2021. aasta Intrastati küsimustikku need märkida.

Lahtrite „Tarneklauseid“ ja „Kauba asukoht tarneklauseid järgi“ täitmine on vabatahtlik.

Tarneklauseid selgitusi näeb lisas A (Tarneklauseid – Incoterms 2020). Tarneklauseid kohta leiab täpsemat infot väljaandest „Tarneklauseid Incoterms 2010: kasutajajuhis ja Rahvusvahelise Kaubanduskoja ametlike reeglite tõlge“.

3.4.9. Kaubakood

Lahtrisse märgitakse **kaheksakohaline kaubakood** aruandeaastal kehtivate Euroopa Majandusühenduse kombineeritud tollitariifide ja kombineeritud nomenklatuuri (KN) järgi.

Kaubajaotised, -grupid ja nimetused KN-i järgi

Jaotis	Grupp	Nimetus
I	01–05	Elusloomad; loomsed tooted
II	06–14	Taimsed tooted
III	15	Loomsed ja taimsed rasvad ja õlid ning nende lõhustamissaadused; töödeldud toidurasvad; loomsed ja taimsed vahad
IV	16–24	Valmistoidukaubad; joogid, alkohol ja äädikas; tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad
V	25–27	Mineraalsed tooted
VI	28–38	Keemiatööstuse ja sellega seotud tööstusharude tooted
VII	39–40	Plastid ja plasttooted; kautšuk ja kummitooted
VIII	41–43	Toornahad, nahk, karusnahk ja tooted nendest; sadulsepatooted ja rakmed; reisiribad, käekotid jms tooted; tooted loomasooltest (v.a jämesiidist)
IX	44–46	Puit ja puittooted; puusüsi; kork ja korgist tooted; õlgedest, espartost ja muudest punumismaterjalidest tooted; korv- ja vitspunutised
X	47–49	Kiumass puidust vm kiulisest tselluloosmaterjalist; ringlusse võetud paberi- või papijäätmed ja jäägid; paber ja papp ning tooted nendest
XI	50–63	Tekstiil ja tekstiiltooted
XII	64–67	Jalatsid, peakatted, vihma- ja päevavarjud, jalutuskepid, istmega jalutuskepid, piitsad, ratsapiitsad ja nende osad; töödeldud suled ja sulgedest tooted; tehislilled; tooted juustest
XIII	68–70	Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgust jms materjalist tooted; keraamikatooted; klaas ja klaastooted
XIV	71	Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, väärismetallidega plakeeritud metallid, nendest valmistatud tooted; juveeltoodete imitatsioonid; mündid
XV	72–83	Mitteväärismetallid ja nendest valmistatud tooted
XVI	84–85	Masinaid ja mehaanilised seadmed; elektriseadmed; nende osad; helisalvestus- ja taasesitusseadmed, telepildid ja -heli salvestus- ja taasesitusseadmed, nende osad ja tarvikud
XVII	86–89	Sõidukid, õhusõidukid, veesõidukid ja muud transpordivahendid
XVIII	90–92	Optika-, foto-, kino-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- ja kirurgiainstrumendid ning -aparatuur; kellad; muusikariistad; nende osad ja tarvikud
XIX	93	Relvad ja laskemoon; nende osad ja tarvikud
XX	94–96	Mitmesugused tööstustooted
XXI	97–99	Kunstiteosed, kollektsiooniobjektid ja antiikesemed; täielik tööstuslik sisseseade; KN-i erikoodid

Lingid vastavate aastate kombineeritud nomenklatuuri täisversioonidele leiab Intrastati veebilehe rubriigist „Nomenklatuurid“ > „Kombineeritud nomenklatuur 2021“ (<https://www.stat.ee/et/intrastat>). Samas on esitatud koodide muudatustega seotud info.

3.4.10. Päritoluriik

Päritoluriik on riik, kus kaup on toodetud. Kaubaartikkel, mille tootmisega on seotud kaks või enam riiki, pärineb sellest riigist, kus seda selleks seadmeatud majandusüksuses viimati märkimisväärselt ja majanduslikult põhjendatult töödeldi, nii et valmis uus toode või läbiti tähtis valmistamisetapp.

Küsimustikku märgitakse kauba päritoluriigi kahekohaline tähtkood EL-i väliskaubandusstatistikas ja liikmesriikidevahelise kaubanduse statistikas kasutatava riikide ja territooriumide nomenklatuuri (GEONOM) järgi. Selle alus on rahvusvaheline standard ISO–3166 (vt lisa D või veebilehe <https://www.stat.ee/et/intrastat> rubriiki „Klassifikaatorid“).

Kui päritoluriik kuulub EL-i, aga pole teada konkreetset riiki, võib koodiks märkida „EU“. Kui päritoluriik ei ole üldse teada, märgitakse koodiks „XX“.

NB! Riigi koode „EU“ ja „XX“ ei ole soovitatav kasutada, kuna see halvendab andmete kvaliteeti.

NB! Päritoluriigi koodi märkimisel kasutatakse jätkuvalt Suurbritannia puhul koodi „GB”. Päritoluriigi märkimisel ei ole vajadust eristada Põhja-Iirimaad ülejäänud Suurbritanniast.

3.4.11. Transpordiliik

Transpordiliik on kauba lähetamisel või saabumisel aktiivne piiril olev transpordivahend, millega kaup viiakse saatjaliikmesriigi territooriumilt välja või millega kaup saabub sihtliikmesriigi territooriumile.

Kui kaupa veetakse näiteks autoga, mis paigutatakse laevale, siis aktiivseks transpordivahendiks märgitakse meretransport (kood 1).

Kõik postisaadetised tuleb märkida transpordiliigi koodiga 5, olenemata sellest, millise transpordivahendiga need piiri ületavad.

Küsimustikku märgitakse aktiivse transpordivahendi liigi ühekohaline numberkood transpordivahendite liikide klassifikaatori alusel (vt tabelit).

Kood	Transpordivahendi liik
1	Meretransport
2	Raudteetransport
3	Maanteetransport
4	Õhustransport
5	Postisaadetus
7	Torujuhtmetransport, elektriülekanaliinid
8	Siseveetransport
9	Iseliikuvad transpordivahendid

Kui transpordiliik ei ole täpselt teada, märgitakse tõenäoline. Lahtri täitmine on vabatahtlik.

3.4.12. Netomass

Netomass on kauba kaal ilma pakendita.

Netomass märgitakse kilogrammides. Netomassi märkimine on kõikide kaupade puhul kohustuslik. Netomass tuleb esitada kogu sama koodiga kauba kohta, mitte iga ühiku (1 tk, 1 m², 1 m³ jne) kohta eraldi. Näiteks kui sisse on veetud kolm autot ning seda näidatakse ühe kirjena, siis tuleb märkida netomassiks kolme auto kaal kokku.

Väga väikese kaaluga kaupade kohta (nt ravimid, väärismetallid, teatud kemikaalid vms) on soovitatav esitada netomass kolme komakoha täpsusega. Netomass ei tohi olla null!

Kui kaubaarvel on mitu kaupa, aga netomass on märgitud kogu kaubasaadetise kohta, siis peab küsimustiku täitja ise jagama netomassi eri kaupade vahel.

3.4.13. Kogus lisamõõtühiku järgi

Kauba kogus ja mõõtühik märgitakse juhul, kui vastaval kaubakoodil on KN-is kilogrammist erinev lisamõõtühik (nt liiter, tükk vms). Sellisel juhul märgitakse küsimustikku kauba kogus KN-is märgitud lisamõõtühiku järgi ja lisamõõtühiku kood.

KN-is kasutatavad lisamõõtühikud

Mõõtühiku lühend	Kirjeldus	Kood
c/k	karaat (meetermööduustiku karaat = 2×10^{-4} kg)	CTM
ce/el	elementide arv	NEL
ct/l	kandjõud tonnides ^a	CCT
g	gramm	GRM
gi F/S	gramm lõhustuvat isotoopi	GFJ
kg C ₅ H ₁₄ ClNO	kilogramm koliinkloriidi	KCC
kg H ₂ O ₂	kilogramm vesinikperoksiidi	KHO
kg K ₂ O	kilogramm kaaliumoksiidi	KPO
kg KOH	kilogramm kaaliumhüdroksiidi	KPH
kg met.am.	kilogramm metüülamiine	KMA
kg N	kilogramm lämmastikku	KNI
kg NaOH	kilogramm naatriumhüdroksiidi	KSH
kg/net eda	vedelikuta netomassi kilogramm	KNE
kg P ₂ O ₅	kilogramm difosforpentaoksiidi	KPP
kg 90% sdt	kilogramm 90% kuivaine sisaldusega	KSD
kg U	kilogramm uraani	KUR
1000 kWh	1000 kilovatt-tundi	MWT
l	liiter	LTR
l alc. 100%	liiter puhast (100%) alkoholi	LPA
m	meeter	MTR
m ²	ruutmeeter	MTK
m ³	kuupmeeter	MTQ
1000 m ³	1000 kuupmeetrit	MQM
pa	paaride arv	NPR
p/st	tükiarv	PCE
100 p/st	sada tükki	CEN
1000 p/st	tuhat tükki	MIL
TJ	teradžauli (ülemine kütteväärtus)	TJO
-	lisamõõtühik puudub (st kauba kaaluühik on kilogramm)	ZZZ

^a Kandjõud tonnides (ct/l) on ühik, milles väljendatakse laeva kandjõudu tonnides, arvestamata laevavarustust (kütus, seadmed, toiduvarud jne). Samuti ei võeta arvesse laeva pardal olevaid inimesi (meeskond ja reisijad) ja nende pagasit.

3.4.14. Kaubaarve summa

Kaubaarve summa on kauba väärtus ilma maksude (nt aktsiisimaks, käibemaks jm) ja muude tasudeta (näiteks rehvide taaskasutuse tasu jm).

Küsimustikku märgitakse kauba maksumus kaubaarve järgi ja soovitatavalt täisarvudes. Väiksemad summad võib esitada ka kahe komakoha täpsusega.

Samuti märgitakse kasutatud valuuta kolmekohaline tähtkood valuutade ja fondide klassifikaatori järgi. Selle alus on rahvusvaheline standard ISO-4217. Kasutada võib eurosid või ainult allolevas tabelis olevaid valuutasid.

Sümbol	Nimetus
AUD	Austraalia dollar
BGN	Bulgaaria leev
BYN	Valgevene uus rubla
CAD	Kanada dollar
CHF	Šveitsi frank
CNY	Hiina jüaan (renminbi)
CZK	Tšehhi kroon (koruna)
DKK	Taani kroon
EUR	Euro
GBP	Suurbritannia nael
HKD	Hongkongi dollar
HRK	Horvaatia kuna
HUF	Ungari forint
ISK	Islandi kroon
JPY	Jaapani jeen (yen)
KRW	Lõuna-Korea vonn
NOK	Norra kroon
NZD	Uus-Meremaa dollar
PLN	Poola zlott
RON	Rumeenia leu
RUB	Venemaa rubla
SDR	IMF-i arveldusühik
SEK	Rootsi kroon
SGD	Singapuri dollar
THB	Tai baat
UAH	Ukraina grivna
USD	USA dollar
XAU	Kuld (EUR/oz)

Kui kaubaarvet ei ole, kauba hind ei ole täpselt teada või on tegu tasuta kaubaga (kingitused, humanitaarabi, töötluskaubad jms), siis määratakse kauba väärtus ligikaudu, kasutades sarnaste kaupade turuhinda.

Kui kaubaarvel on transpordikulu kogu saadetise kohta ühel real, siis tuleb summa jagada kõigi arvel olevate kaupade vahel nende osatähtsuse järgi kaalus või väärtuses ja lisada nende maksumusele.

Kui transpordikulu kohta on esitatud eraldi arve, vaadeldakse seda teenusena ja kaupade maksumusele seda lisama ei pea.

3.4.15. Statistiline väärtus

Statistiline väärtus on kauba väärtus Eesti riigi piiril (vt ka p 3.4.15).

Kauba lähetamisel märgitakse kauba FOB-tüüpi väärtus ja kasutatud valuuta kood. FOB-tüüpi väärtus on kauba maksumus, mis sisaldab kauba hinda ja neid kulusid, mis puudutavad kauba vedu ja kindlustust **lähetava maa riigipiirini**, olenemata sellest, kes kaupa veab (müüja, ostja, transpordifirma vms).

Kauba saabumisel märgitakse kauba CIF-tüüpi väärtus. CIF-tüüpi väärtus on kauba maksumus, mis sisaldab kauba hinda ja neid kulusid, mis puudutavad kauba vedu ja kindlustust **kauba saanud maa riigipiirini**, olenemata sellest, kes kaupa veab (müüja, ostja, transpordifirma vms).

Statistilist väärtust võib esitada nii valuutas kui ka eurodesse arvestatuna ja soovitatavalt täisarvudes. Väiksemad summad võib esitada ka kahe komakoha täpsusega. Eurodesse arvestuse korral kasutatakse aruandekuu keskmist, aruandekuule eelnenud kuu viimase päeva või raamatupidamislausendi koostamisel kasutatud kurssi. Lahtri täitmine on vabatahtlik.

Statistilise väärtuse kujunemine tarnetingimuste järgi (lihtsustatud)

Tarnetingimus	Lähetamine	Saabumine
EXW, FCA	Kaubaarve summa + veokulu Eestis + kindlustuskulu Eestis	Kaubaarve summa + veokulu väljaspool Eestit + kindlustuskulu väljaspool Eestit
FAS, FOB	Kaubaarve summa	Kaubaarve summa + veokulu väljaspool Eestit + kindlustuskulu väljaspool Eestit
CFR	Kaubaarve summa – veokulu väljaspool Eestit	Kaubaarve summa + kindlustuskulu väljaspool Eestit
CIF	Kaubaarve summa – veokulu väljaspool Eestit – kindlustuskulu väljaspool Eestit	Kaubaarve summa
CPT	Kaubaarve summa – veokulu väljaspool Eestit	Kaubaarve summa + kindlustuskulu väljaspool Eestit – veokulu Eestis
CIP	Kaubaarve summa – veokulu väljaspool Eestit – kindlustuskulu väljaspool Eestit	Kaubaarve summa – veokulu Eestis – kindlustuskulu Eestis
DPU	Kaubaarve summa – veokulu väljaspool Eestit – kindlustuskulu väljaspool Eestit	Kaubaarve summa
DAP	Kaubaarve summa – veokulu väljaspool Eestit – kindlustuskulu väljaspool Eestit	Kaubaarve summa – veokulu Eestis – kindlustuskulu Eestis
DDP	Kaubaarve summa – veokulu väljaspool Eestit – kindlustuskulu väljaspool Eestit – tollimaksud ja lõivud	Kaubaarve summa – veokulu Eestis – kindlustuskulu Eestis – tollimaksud ja lõivud

Näide

Lähetamine. Eesti ettevõtte A müüb kaupu Rootsi CIF-i tarnetingimusel (tarnekoht: Stockholm). Sel juhul on kaupade statistiline väärtus kaubaarve summa miinus veo- ja kindlustuskulu väljaspool Eestit.

3.4.16. Lisakood

Lahtri täitmine on vabatahtlik, sinna võib sisestada andmete koostamise aluseks olnud kaubaarve numbri.

3.4.17. Märkus

Lahtri täitmine on vabatahtlik, soovi korral võib kirje kohta märkusi lisada.

4. ERIJUHTUMID

4.1. ERIKAUBAD

Kaupade eriliikumine hõlmab järgmisi kaupu:

- laevad ja õhusõidukid
- laevade ja õhusõidukite varustamine
- meresaadused
- osasaadetised
- sõjavarustus
- tööstuslik sisseseade
- tarkvara ja infokandjad
- tasuta kaubad
- tühi taara
- elektrienergia
- jäätmed
- trükikirjandus

4.1.1. Laevad ja õhusõidukid

Laevade ja õhusõidukite kajastamisel Intrastatis ei ole oluline kaupade liikumine, vaid majandusliku omandiõiguse üleminek.

Laevadena käsitatakse siin kaubanomenklatuuri grupi 89 vastava 8-kohalise kaubakoodi alla kodeeritavaid meresõidukeid, puksiirlaevu, sõjalaevu ja ujuvkonstruktsioone. Kaubakoodid, mille korral tuleb laevu Intrastatis kajastada majandusliku omandiõiguse ülemineku järgi, on järgmised: 89011010, 89012010, 89013010, 89019010, 89020010, 89039110, 89039210, 89040010, 89040091, 89051010, 89052010, 89059010, 89061000, 89069010.

Õhusõidukitena käsitatakse siin kaubanomenklatuuri koodide 880230 ja 880240 alla kuuluvaid tsiviillennukeid ja sõjalennukeid.

Laeva või õhusõiduki majanduslik omandiõigus on maksukohustuslase õigus saada kasu, mis puudutab laeva või õhusõiduki kasutamist majandustegevuses, sest ta on võtnud endale vastutuse sellega kaasnevate riskide eest.

Oluline on määrata laeva või õhusõiduki majanduslik omanik. See võib olla sama, mis juriidiline omanik, aga võib ka mitte.

Majandusliku omaniku määramise kriteeriumid:

- majandusüksusele kanduvad üle kõik laeva või õhusõiduki kasutamisega seotud riskid (või suurem osa neist) ja kõik laeva või õhusõiduki kasutamisega seotud majanduslikud hüved (või suurem osa neist);
- majandusüksus vastutab laeva või õhusõiduki remondi ja hoolduse eest ning katab sellega kaasnevad kulud;
- majandusüksusel on võimalus laev või õhusõiduk rendiperioodi lõppemisel õiglasest väärtusest madalama hinnaga ära osta;
- majandusüksus rendib laeva või lennukit, kusjuures rendimaksete nüüdisväärtus (ajaldatud väärtus) kokku võrdub laeva või lennuki õiglase väärtusega rendi alustamisel (rendilepingu sõlmimisel);
- laeva või õhusõiduki rendiperiood katab suurema osa vastava laeva või õhusõiduki majanduslikust elueast;
- majandusüksusel on ühepoolne õigus rendileping lõpetada;
- majandusüksusel on kohustus laev või õhusõiduk suure või kauakestva rikke korral välja vahetada;
- majandusüksus rendib laeva või lennukit ainult finantsvahendusega tegelevalt ettevõttelt, isegi kui ettevõtte nimetab ennast lennukite või laevade rendiettevõtteks;
- majandusüksus kasutab laeva või õhusõidukit oma põhitegevuses.

Näide 1

Eestis asuv ettevõtte A müüb laeva Soomes asuvale ettevõttele B. Soome ettevõtte B saab laeva õiguslikuks ja majanduslikuks omanikuks.

Sellisel juhul peab Eesti ettevõtte näitama Intrastatis kauba lähetamist Soome ja Soome ettevõtte kauba saabumist Eestist, sest toimus majandusliku omandiõiguse üleminek.

Näide 2

Eestis asuv ettevõtte A müüb laeva juriidilise omandi Soomes asuvale ettevõttele B. Eesti ettevõtte jääb majanduslikuks omanikuks, aga Soome ettevõtte saab vaid laeva juriidiliseks omanikuks.

Sellist tehingut ei ole vaja Intrastatis kajastada, sest majandusliku omandiõiguse üleminekut ei olnud.

Näide 3

Eestis asuv ettevõtte A müüb laeva Soomes asuvale ettevõttele B. Soome ettevõtte B saab ainult laeva juriidiliseks omanikuks ning laeva majanduslikuks omanikus saab Soome ettevõtte B emaettevõtte C, mis asub Rootsis.

Sellisel juhul peab Eesti ettevõtte näitama Intrastatis kauba lähetamist Rootsi ja Rootsi emaettevõtte kauba saabumist Eestist, sest toimus majandusliku omandiõiguse üleminek.

Intrastatis andmeid esitades tuleb kajastada järgmisi laevade ja õhusõidukite lähetamisi ja saabumisi:

- laeva või õhusõiduki majandusliku omandiõiguse üleminek teise liikmesriigi maksukohustuslaselt Intrastati andmeid esitava liikmesriigi maksukohustuslasele. Niisugust tehingut käsitatakse kui saabumist;
- laeva või õhusõiduki majandusliku omandiõiguse üleminek Intrastati andmeid esitava liikmesriigi maksukohustuslaselt teise liikmesriigi maksukohustuslasele. Niisugust tehingut käsitatakse kui lähetamist. Kui laev või õhusõiduk on uus, registreeritakse lähetamine liikmesriigis, kus see on ehitatud;
- laevade või õhusõidukite saabumine ja lähetamine enne või pärast lepingu alusel töötlemist.

Laevade ja lennukite kohta tuleb märkida kogus KN-is nõutud lisamõõtühikutes ja netomass kilodes.

Statistiline väärtus on kogusumma, mille kohta esitatakse arve terve laeva või lennuki müügi või ostu korral. Transpordi- ja kindlustuskulud tuleb summast maha arvata.

Partnerriik on ostu-müügitehingute korral liikmesriik, kus on laeva või õhusõiduki majanduslikku omandiõigust üle andva maksukohustuslase elu- või asukoht (saabumise korral) või laeva või õhusõiduki majandusliku omandiõiguse saanud maksukohustuslase elu- või asukoht (lähetamise korral).

Partnerriik on töötlemise korral liikmesriik, kus on selle maksukohustuslase elu- või asukoht, kellele kuulub laeva või õhusõiduki majanduslik omandiõigus (saabumise korral) või liikmesriik, kus toimub lepingu alusel töötlemine (lähetamise korral).

NB! Uue laeva või õhusõiduki saabumise korral on **partnerriik** liikmesriik, kus laev või õhusõiduk on ehitatud.

Laevade ja õhusõidukite lähetamise ja saabumisega seotud tehingud tuleb kajastada selles kuus, mil majanduslik omandiõigus üle anti.

4.1.2. Laevade ja õhusõidukite varustamine

Laevade ja õhusõidukite varustamine on mitmesuguste laeva või õhusõiduki meeskonnale ja reisijatele ettenähtud toodete (nt toiduainete jms) ning laeva või õhusõiduki mootorite, masinate jm seadmete tööks vajalike toodete (nt kütuse ja määrdeõli) toimetamine laeva või õhusõiduki pardale.

- Liikmesriikide vahelise kaubavahetuse statistika hõlmab üksnes laevade ja õhusõidukite toidu-, kütuse- ja muude selliste varude kaubalähetusi, mis tarnitakse Intrastati andmeid esitava liikmesriigi territooriumil teisele liikmesriigile kuuluvale laevale või õhusõidukile.
- Intrastatis ei kajastata käibemaksuvaba (*tax-free*) kaupa ja kaasavõetavat varu (kaup, mis on ette nähtud reisijatele ja meeskonnaliikmetele tasuta või tasu eest võõrandamiseks juhul, kui see kaup võetakse vee- või õhusõiduki pardalt endaga maale kaasa).

- Laevade ja õhusõidukite varustamisel võib kasutada lihtsustatud kaubakoode järgmiselt:
99 30 24 00 – KN-i kaubagruppidesse 1–24 kuuluvad kaubad (toidukaubad);
99 30 27 00 – KN-i kaubagruppi 27 kuuluvad kaubad (kütused);
99 30 99 00 – muudesse KN-i kaubagruppidesse kuuluvad kaubad.

Nimetatud kaubakoodide korral võib sihtliikmesriigi märkida ka lihtsustatud koodiga QR ning netomass tuleb märkida ainult koodi 99 30 27 00 (KN-i gruppi 27 kuuluvate kaupade) kohta.

NB! Kui laevadele tarnitud kauba kohta on esitatud tollideklaratsioon, pole vaja neid kaupu enam Intrastatis kajastada.

4.1.3. Meresaadused

Meresaadustena käsitatakse siin kala, vähilaadseid, molluskeid jms, päästetud vara ja muid tooteid, mis on laeva pardale püütud või võetud avamerel.

Avamerel püütud ja EL-i sadamates või EL-i alustele müüdud meresaadused, näiteks kala ja vähilaadsed, tuleb Intrastatis kajastada **kaupade lähetamisena**.

EL-i sadamates või EL-i alustelt ostetud meresaadused tuleb kajastada **kaupade saabumisena**.

Partnerriik on see liikmesriik, kellele kuulub kalapüügilaeva majanduslik omandiõigus.

Näide

Kui Eesti laev püüab kala välisvetes ja müüb saagi edasi Rootsi, siis peab Eesti ettevõtte esitama Intrastatis andmed kala lähetamise kohta Rootsi juhul, kui lähetamise käive on ületanud aruandeaastaks kehtestatud statistilise läve.

4.1.4. Osasaadetised

Osasaadetisena käsitatakse demonteeritud terviktoote komponentide saabumist ja lähetamist mitme aruandeperioodi jooksul ärilistel või transporti puudutavatel põhjustel.

Andmed osasaadetiste saabumise ja lähetamise kohta tuleb esitada ainult üks kord, s.o viimase saadetise saabumise või lähetamise kohta kuus, märkides monteeritud terviktoote koguväärtuse ja kaubakoodi.

4.1.5. Sõjavarustus

Intrastati küsimustikus kirjeldatakse tavareeglite alusel militaarkaupade liikmesriikide vahelist kaubavahetust. Konfidentsiaalset sõjavarustust võib kodeerida lihtsustatud kaubakoodiga 99 99 xx 99 (xx on kahekohaline KN-i kaubagrupp) või 99 99 xxxx (xxxx on KN-i neljakohaline kood) ja esitada tuleb vaid kaupade maksumus.

4.1.6. Tööstuslik sisseseade

Täielik tööstuslik sisseseade on masinate, seadmete, aparaatide, varustuse, instrumentide ja materjali kogum, mille komponendid kuuluvad kaubanomenklatuuri eri rubriikide alla ja mis on mõeldud toimima koos ühe üksusena, et toota kaupu või pakkuda teenuseid.

Kõiki muid kaupu, mida kasutatakse täieliku tööstusliku sisseseadme montaažil, võib samuti käsitada selle komponentidena.

Tööstusliku sisseseadme ehitamiseks või taaskasutamiseks tarvitavate komponentide lähetust ja saabumist võib Intrastati küsimustikus kajastada lihtsustatult, kui vaadeldava tööstusliku sisseseadme statistiline koguväärtus on üle **3 miljoni euro** (v.a taaskasutamiseks ette nähtud terviklik tööstuslik sisseseade, millele ei ole kindlat väärtuse piiri ette antud).

Et kasutada lihtsustatud süsteemi, tuleb majandusüksusel esitada statistikaametile kirjalik taotlus, mis peaks sisaldama järgmist infot:

- valmiva seadme kirjeldus;
- saatjariik;
- seadme koguväärtus;
- seadmete lähetamise ja saabumise ajavahemik (algus ja lõpp);
- saabunud toodete nimekiri (kauba nimetus ja selle maksumus).

Niisuguse taotluse alusel otsustab statistikaamet, kas lubada majandusüksusel kasutada lihtsustatud süsteemi.

Tööstusliku sisseseade koguväärtus arvutatakse selle komponentide statistiliste väärtuste liitmise teel. Arvesse tuleb võtta kaubaarvele märgitud väärtus või selle puudumisel hinnanguline väärtus. Soovitatav on märkida ka kogu tööstusliku sisseseade ligikaudne netokaal.

Kaheksakohaline kaubakood koostatakse järgmiselt:

- esimesed neli numbrit on 9880;
- viies ja kuues number vastavad kaubagrupile, millesse kogumi moodustavad kaubad kuuluvad;
- seitsmes ja kaheksas number on 0.

Näide

Eestisse ehitatakse puidutöötlemistehas, mille tarbeks tuuakse Soomest vajalikke mehaanilisi masinaid ja seadmeid. Kui sisseveetud kauba väärtus ületab 3 miljonit eurot, siis võib Eesti ettevõtte statistikaametilt küsida õigust deklareerida kauba saabumine lihtsustatud koodiga 98808400.

4.1.7. Tarkvara ja infokandjad

Küsimustikus tuleb kajastada:

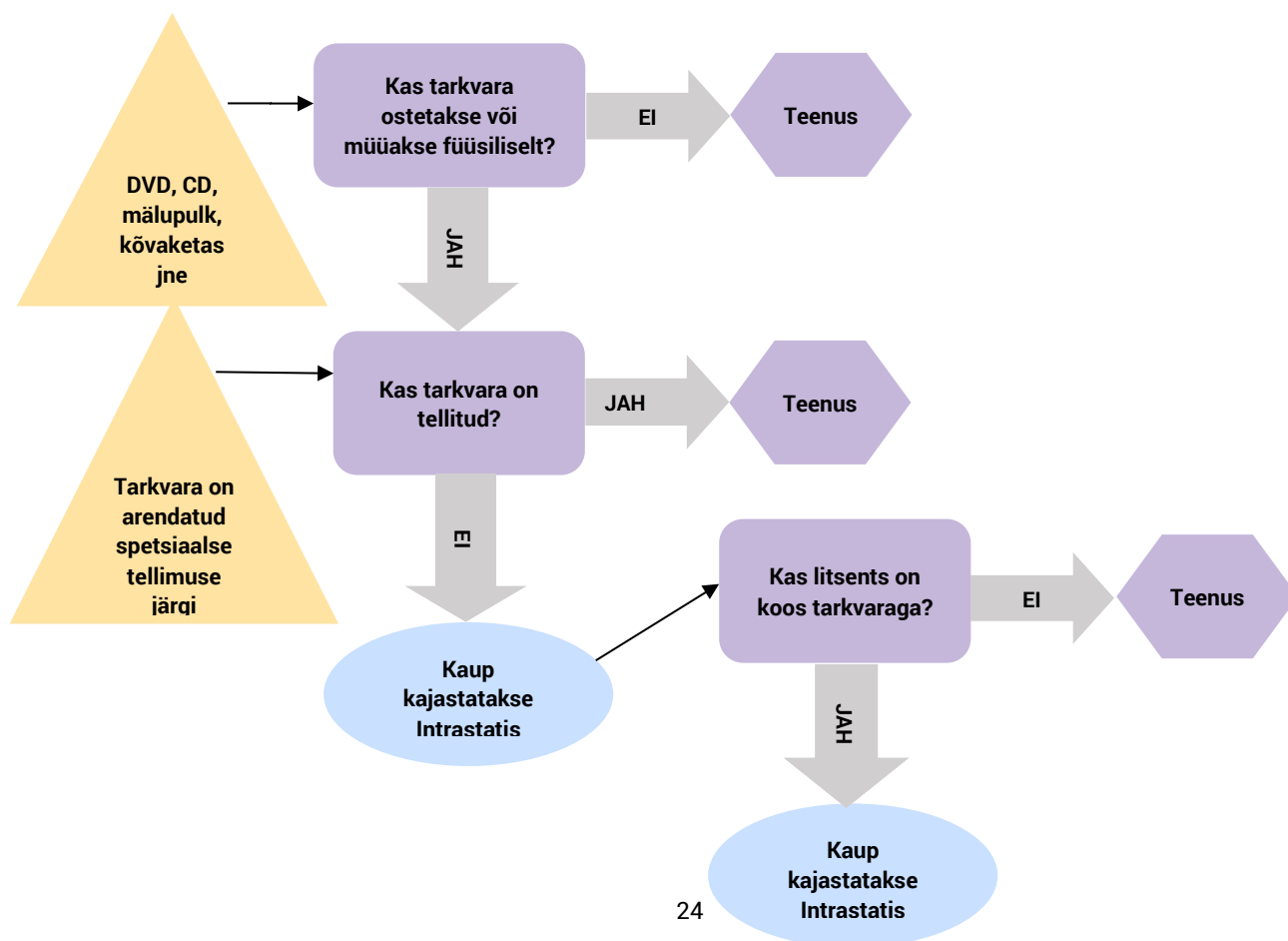
- avalikuks või äri eesmärgil kasutamiseks väljatöötatud standardse arvutitarkvara (nt Windows 10) või andmetega arvutikettade või CD-ROM-ide pakitud kogumikud kas koos kasutajalitsentsiga või ilma;
- salvestisega heli- ja videolindid avalikuks või äri eesmärgil kasutamiseks.

Tarkvara ja infokandjad, mida ei ole vaja küsimustikus kajastada:

- tellimustööna väljatöötatud arvutitarkvara ja/või andmetega arvutikettad või CD-ROM-id;
- originaalsalvestisega heli- ja videolindid;
- kliendile orienteeritud sinikoopiad jms;
- interneti kaudu tellitud, ostetud/müüdud ja elektrooniliselt kätte toimetatud arvutitarkvara.

NB! Intrastatis ei kajastata litsentsidokumente, mis ei ole tarkvaraga otseselt seotud. Samuti ei kajastata Intrastati andmetes aja- ja rahakaarte, mille peal on unikaalne kood ning mille vahendusel saab soetada mängukonsoolidele digitaalseid mänge (mängud laaditakse alla interneti kaudu).

Tarkvara kajastamine:

4.1.8. Tasuta kaubad

Intrastati küsimustikus tuleb kajastada ka tasuta või sümboolse tasu eest saadud või saadetud kaubad (kingitused, näidised, reklaammaterjal jne), mis hiljem maha müüakse. Kauba väärtus märgitakse ligikaudu, kasutades sarnaste kaupade turuhinda. Tehingu liigi koodiks tuleb märkida 30.

Samuti tuleb Intrastati küsimustikus tehingu liigi koodiga 30 kajastada humanitaarabi või abisaadetised, mis on Eestisse saabunud EL-ist või lähetatud Eestist EL-i, märkida tuleb ligikaudne väärtus.

Intrastatis ei kajastata neid tasuta või sümboolse tasu eest saadud kaupu (kingitused, näidised, reklaammaterjal jne), mis ei ole mõeldud müügiks, vaid ainult oma tarbeks või tasuta jagamiseks.

4.1.9. Tühi taara

Intrastati aruandesse ei panda tühja taarat (nt tühjad pudelid, kanistrid, kaubaalused, tulekustutid jne), mida ajutiselt lähetatakse EL-i riikidesse või saadakse EL-i riikidest kaubaga täitmiseks.

4.1.10. Elektrienergia

Liikmesriikidevahelise kaubavahetuse statistika (Intrastat) hõlmab elektrienergia lähetamist ja saabumist, kuid elektrienergia kaubavahetuse andmeid Intrastati küsimustikuga ei koguta. Andmeid kogutakse teistest andmeallikatest.

4.1.11. Jäätmed

Jäätmete kaubavahetuse saab jagada järgmiselt:

- taaskasutatavate (väärtuslike) jäätmete ost ja müük. See on kahe majandusüksuse vaheline kaubandustehing, mida tuleks kajastada Intrastatis tehingu liigiga 11;
- väärtuslike jäätmete töötlemine. Sel juhul annab väärtuslike jäätmete omanik kauba töötlejale, et see eraldaks jäätmetest väärtusliku materjali. Taaskasutatud materjal tagastatakse omanikule. Intrastatis tuleks seda kajastada töötlemisena (tehingu liigid lähetamisel on 41 või 42, saabumisel 51 või 52);
- jäätmete kõrvaldamine. Majandusüksus lähetab jäätmeid tasu eest, et need kõrvaldataks, st majandusüksus maksab jäätmete kõrvaldamise teenuse eest. Sel juhul ei ole oluline, kas jäätmed sisaldavad väärtuslikke materjale, mida saaks taaskasutada. Sellised tehingud peaks kajastama Intrastatis tehingu liigiga 99.

Jäätmed ja jäägid tuleks võimaluse korral klassifitseerida asjakohases rubriigis spetsiaalse jäätmete kaubakoodi alla. Kui teatud jäätmetel ei ole konkreetset kaubakoodi, tuleks klassifitseerimisel järgida kaubakoodi määramise üldeeskirju. Võimaluse korral peaks jäätmete väärtuses näitama ainult kauba väärtust. Jäätmete kõrvaldamisega seotud teenused tuleks välja jätta. Seetõttu võib osutada vajalikuks hinnata kauba jääkväärtust. Kui kaubal ei ole jääkväärtust (või see on negatiivne), tuleb väärtus korrigeerida nulli lähedale.

4.1.12. Trükikirjandus

Intrastati küsimustikus tuleb kajastada ka paberajalehed, -ajakirjad, -raamatud jms trükikirjandus. Kui majandusüksusele saadetakse trükitav materjal interneti teel, siis seda ei kajastata Intrastati andmetes.

Näide

Eesti ettevõttele edastatakse Soomest ajalehe trükkimiseks vajalik materjal interneti kaudu. Ettevõtte trükib valmis paberajalehed ja lähetab need Soome. Kuna kaup ei saabunud Eestisse füüsilisel kujul, siis seda ei pea Intrastati saabumise andmetes kajastama. Eesti ettevõtte peab Intrastatis näitama ainult paberajalehtede lähetamise Soome.

4.1.13. Seaduslikud maksevahendid

Intrastati küsimustikus ei tule kajastada seaduslikke maksevahendeid ja väärtpabereid, münte (kaubakood 71189000) ja rahatahti (kaubakood 49070030) mistahes valuutas, postmarke või muid märke (nt maksumärgi, teemaksu kettad, kiirteemaksu ettemaksukleebised (kaubakood 49070010)), millel on nominaalväärtus ja mis **on ringluses**.

Intrastati küsimustikus tuleb kajastada **ringlusesse mittekuuluvad** maksevahendid, nagu emiteerimata pangatähed, väärtpaberid ja mündid. Kauba väärtuseks tuleks märkida nende tootmisega seotud trükkimise, metalli stantsimise või nende omandamisega seotud kulud ja võimalikud tarnekulud. Nii tuleb toimida ka postmarkide ja muude märkidega.

Kui ringluses olevaid münte, rahatähti, postmarke jms müüakse kogumisobjektina üle nende nimiväärtuse, pole nad enam maksevahendid, vaid kaubad, mida tuleb kajastada Intrastati andmetes. Kaubakoodiks tuleb märkida 97050000.

Näide

Eesti ettevõttele saabuvad Soomest kollekttsionääridele mõeldud euromüntide komplektid (müntide nimiväärtus kokku 3,88 eurot) väärtusega 20 eurot. Sellised mündikomplektid tuleb kajastada Intrastati andmetes kaubakoodiga 97050000.

4.2. ERITEHINGUD

4.2.1. Kaudne kaubavahetus

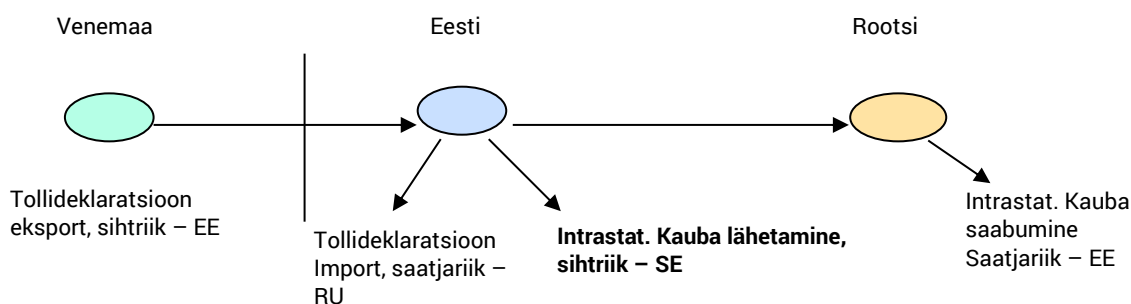
Kaudne kaubavahetus tekib siis, kui ühest liikmesriigist saadetakse kaup väljapoole EL-i või saadakse oma kaup väljaspoolt EL-i oma esindaja kaudu teises liikmesriigis.

Kaudne import

Kui välisfirma impordib kauba väljastpoolt EL-i riiki Eestisse vabaringlusse ja eesmärk on saata kaup edasi teise liikmesriiki, siis tuleb esitada tollideklaratsioon imporditud kauba kohta ja Intrastati kauba lähetamise andmed teise riiki lähetatud kauba kohta. Eestisse kauba importinud majandusüksus võib olla Eestis käibemaksukohustuslasena registreeritud või tal on Eestis esindaja (deklarant). Eesti esindaja võib välisfirma eest täita impordi tollideklaratsiooni kolmandast riigist ja Intrastati küsimustiku kauba lähetamise kohta teise EL-i riiki.

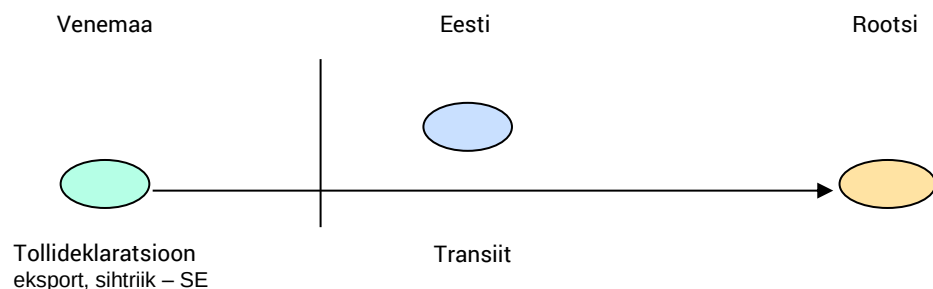
Näide 1

Kui Soome ettevõtte impordib kaupa Venemaalt Eestisse, et saata see edasi Rootsi, siis Eestis esitakse Intrastatis andmed kauba lähetamise kohta Rootsi.

Näide 2

Kui Soome ettevõtte impordib kaupa Venemaalt Rootsi (tollideklaratsioon tehakse Venemaalt Rootsi) Eesti kaudu, siis Eestis ei esitata Intrastati andmeid kauba lähetamise kohta Rootsi, sest see on normaalimport (transiit Eesti kaudu).

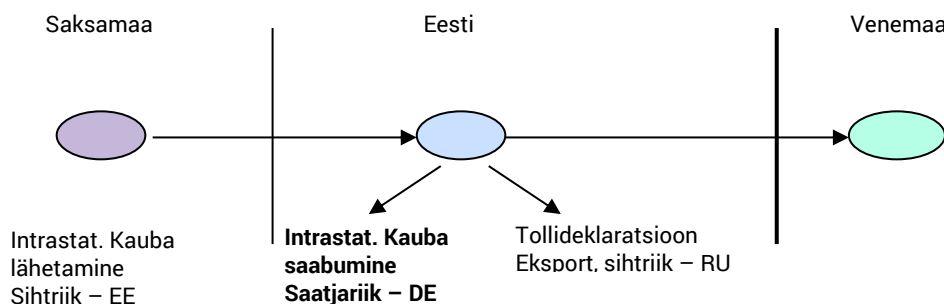

Kaudne eksport

Kui kaup lähetatakse teisest liikmesriigist Eestisse eesmärgiga eksportida see riiki, mis ei kuulu EL-i, siis tuleb esitada Intrastatis andmed kauba saabumise kohta EL-i riigist ja ekspordi tollideklaratsioon väljapoole EL-i. Välisfirma, kes lähetab kauba Eestisse, ei pea olema Eestis registreeritud käibemaksukohustuslasena ja seetõttu peaks Intrastati andmed kauba saabumise kohta esitama selle majandusüksuse Eesti esindaja (tollimaakler, deklarant vms).

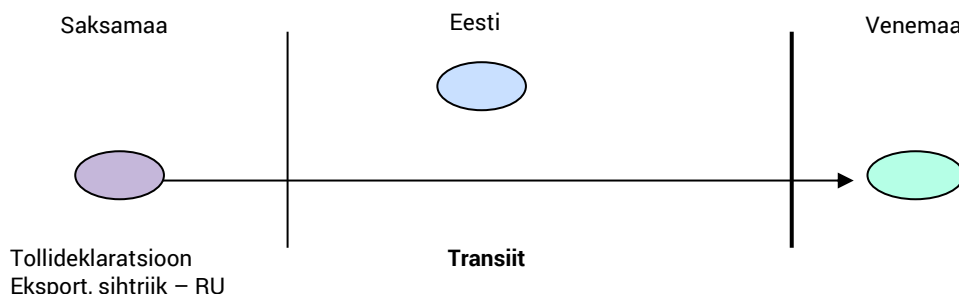
Näide 3

Kui Saksamaa ettevõtte saadab kauba Venemaale oma Eestis asuva esindaja kaudu, siis tema esindaja Eestis esitab Intrastatis andmed kauba saabumise kohta Saksamaalt.

Näide 4

Kui Saksamaa ettevõtte esitab tollideklaratsiooni Saksamaal ning kaup eksporditakse Eesti kaudu Venemaale, siis Eestis ei pea Saksamaa ettevõtte esitama Intrastati andmeid kauba saabumise kohta Eestisse, sest see on normaaleksport (transiit Eesti kaudu).

4.2.2. Kolmnurk-kaubandus

Kolmnurk-kaubandus on kaubatehing kolme osavõtja vahel, kus kahe või kolme liikmesriigi majandusüksused on aktiivsed pooled.

Põhireegel. Olenemata sellest, kuidas on korraldatud arvete esitamine ja tasumine, tuleb Intrastati küsimustikku märkida ainult **tegelik kauba liikumine**. Kui kaup ei ole tegelikult liikmesriiki sisenenud või sealt lahkunud, ei tule seda ka küsimustikus näidata.

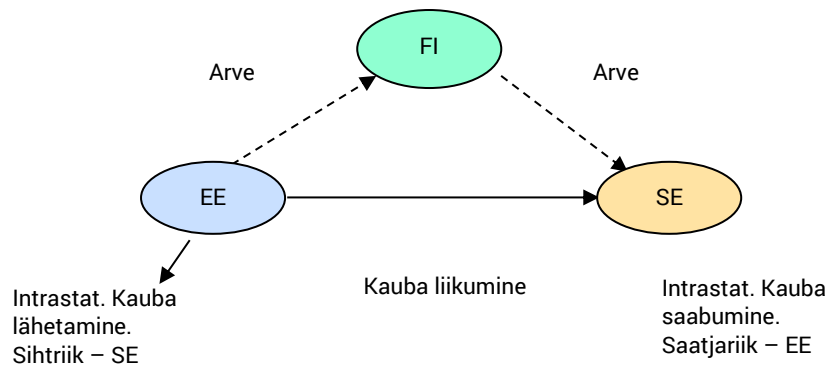
Kui kolmnurk-kaubandus toimub kolme riigi vahel, siis peavad andmeid esitama tegelik kauba saatja- ja saajamajandusüksus.

Kui kauba lähetamise või saabumisega on seotud rohkem kui üks Eesti käibemaksukohustuslasena registreeritud majandusüksus, siis vastutab Intrastati andmete esitamise eest majandusüksus, kes deklareeris selle tehingu käibemaksudeklaratsioonil (vt näiteid 6-8).

Näide 1

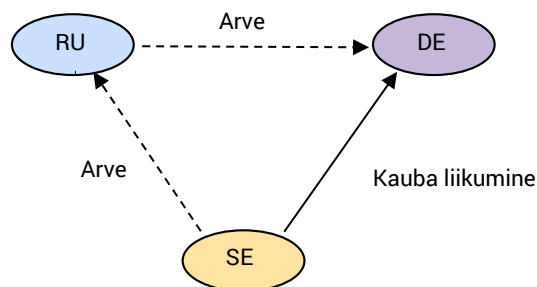
Arved tehakse Eesti ja Soome ning Soome ja Rootsi vahel, kuid 2000 eurot maksev kaup saadetakse Eestist otse Rootsi. Niisiis peab andmeid esitama järgmiselt.

Eesti ettevõtte: Rootsi saadetud 2000 eurot
Rootsi ettevõtte: Eestist saadud 2000 eurot

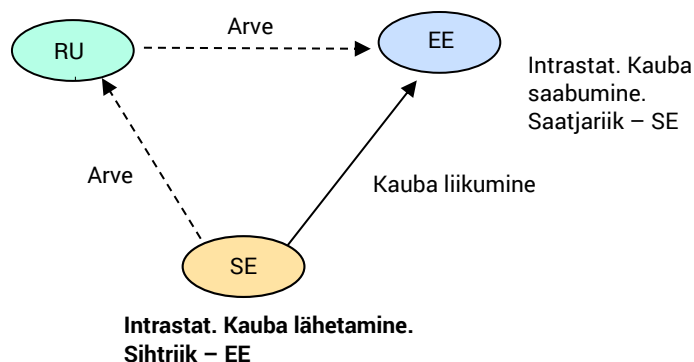
Näide 2

Eesti ettevõtte ostab Rootsi ettevõttelt kaupu ja müüb need edasi Saksamaa ettevõttele. Kaubad liiguvad otse Rootsist Saksamaale. Sellisel juhul Eesti ettevõtte Intrastatis andmeid esitama ei pea.

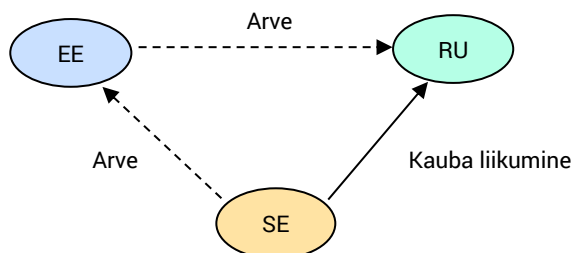
Näide 3

Eesti ettevõtte ostab kaupa Venemaa ettevõttelt, kes omakorda ostab kauba Rootsi ettevõttelt. Kaubad liiguvad otse Rootsist Eestisse. Sellisel juhul peab Eesti ettevõtte esitama Intrastatis andmeid kauba saabumise kohta.

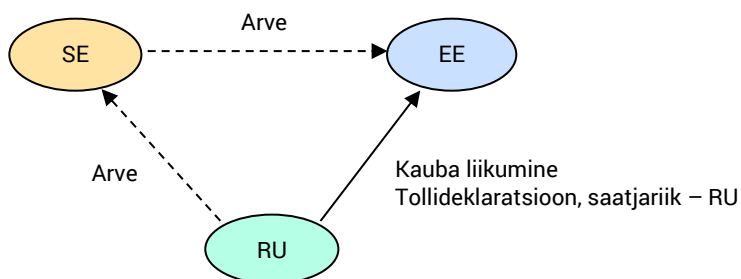
Näide 4

Venemaa ettevõtte ostab kaupa Eesti ettevõttelt, kes omakorda ostab kauba Rootsi ettevõttelt. Kaubad liiguvad otse Rootsist Venemaale. Sellisel juhul ei pea Eesti ettevõtte esitama Intrastatis andmeid ega tollideklaratsiooni kauba ekspordi kohta.

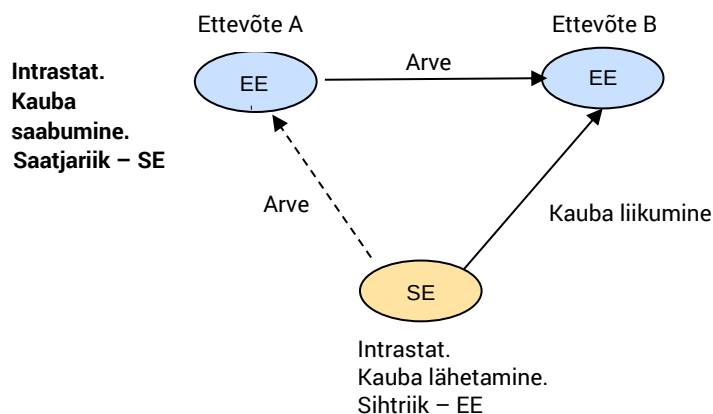
Näide 5

Eesti ettevõtte ostab kaupa Rootsi ettevõttelt, kes omakorda ostab kauba Venemaa ettevõttelt. Kaubad liiguvad otse Venemaalt Eestisse. Sellisel juhul ei pea Eesti ettevõtte esitama Intrastatis andmeid kauba saabumise kohta, vormistatakse vaid tollideklaratsioon kauba saabumise kohta Venemaalt.

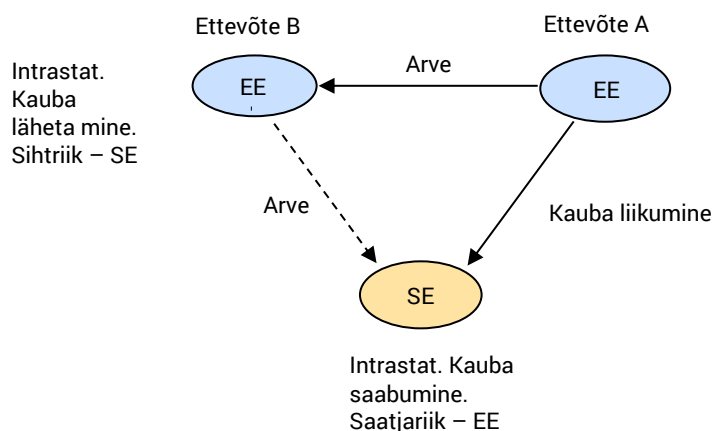
Näide 6

Eestis käibemaksukohustuslasena registreeritud Eesti ettevõtte A on sõlminud lepingu kauba ostmiseks Rootsi ettevõttega. Rootsi ettevõtte lähetab oma kaupa Eesti ettevõttele B, kellele edastab ka arve Eesti ettevõtte A. Sel juhul peab **Eesti ettevõtte A** esitama Intrastatis andmeid kauba saabumise ja Rootsi ettevõtte kauba lähetamise kohta.

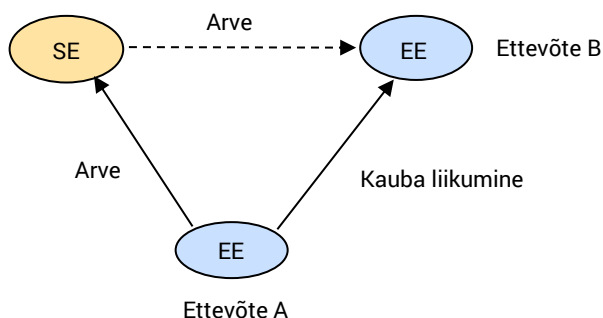
Näide 7

Eesti ettevõtte A tarnib oma kauba Rootsi ettevõttele. Arve saadab Eesti ettevõtte A teisele Eestis käibemaksukohustuslasena registreeritud Eesti ettevõttele B, kes on sõlminud lepingu, mille alusel kaup saadeti Rootsi. Sel juhul peab **Eesti ettevõtte B** (isegi juhul kui ta ei korraldanud kauba transporti) esitama Intrastatis andmeid kauba lähetamise ja Rootsi ettevõtte kauba saabumise kohta.

Näide 8

Eesti ettevõtte A müüb kauba Rootsi ettevõttele, kes omakorda palub kauba viia teisele Eesti ettevõttele B. Kaubad liiguvad otse Eesti ettevõttest A teise Eesti ettevõttesse B. Arve saadetakse siiski Rootsi käibemaksukohustuslasena registreeritud Rootsi ettevõttele. Sel juhul ei pea Eesti ega Rootsi ettevõtted esitama Intrastatis andmeid kauba saabumise ja lähetamise kohta, kuna kaupu ei ole Eestist ära viidud.

4.2.3. Bartertehing

Bartertehing on ühe kauba vahetus teise vastu.

Sellised tehingud tuleb kajastada Intrastati küsimustikus, tehingu kood on 13. Küsimustikku tuleb märkida see kauba väärtus, milles on kaubavahetus kokku lepitud ja ka reaalselt toimunud. Kauba väärtuse arvutamise alus võib olla kauba turuhind või analoogse kauba turuhind.

Näide

Soome ja Eesti ettevõtted on kokku leppinud, et Soome ettevõtte annab 1000 euro väärtuses küpsiseid ja Eesti ettevõtte annab vastu 900 euro väärtuses präänikuid ning maksab lisaks 100 eurot.

Eesti ettevõtte näitab Intrastati andmetes:

Soomest saabunud kaup väärtusega 1000 eurot

Soome lähetatud kaup väärtusega 900 eurot

ja Soome ettevõtte:

Eestist saabunud kaup väärtusega 900 eurot

Eestisse lähetatud kaup väärtusega 1000 eurot

4.2.4. Komisjonileping

Ost või müük komisjonilepinguga on tehing, kus majandusüksus A müüb kauba majandusüksusele C majandusüksuse B kaudu. B esindab A-d ning A ja B vahel sõlmitakse komisjonileping.

A ja B vahelise tehingu kood on 12. Statistilistes andmetes kajastatakse see tehing samadel põhimõtetel kui tavaline ost või müük.

Näide

Eesti ettevõtte B saab kaupa Soome ettevõttelt A komisjonilepinguga ja müüb kaupa oma nime all teisele Eesti ettevõttele C. B esitab Intrastatis andmed kaupade saabumise kohta Soomest.

4.2.5. Liisimine ja üürimine

Finantsliising on kaupade ümberpaigutamine lepingu alusel, kus liisinguvõtja võtab endale nende kaupadega seotud õigused, riskid, hüvitised ja kohustused ning majanduslikust vaatepunktist võib teda vaadelda kui omanikku *de facto*.

Finantsliisinguga EL-ist ostetud või sinna müüdud kaup tuleb kajastada selle kuu andmetes, millal kaup oli lähetatud või saadud. Kauba väärtuseks märgitakse lepingus olev kogusumma ja tehingu liigiks kapitalirent (kood 14).

Näide

Eesti ja Soome ettevõtte sõlmivad omavahel finantsliisingulepingu, mille kohaselt on Eesti ettevõtte kohustatud tasuma kauba eest 5400 eurot 24 kuu jooksul ja kuus tuleb tal tasuda 225 eurot. Leping allkirjastatakse 25. aprillil. Soome on kohustatud lepingu järgi kauba väljastama 15 päeva jooksul alates allakirjutamise päevast. Soome saadab kauba 30. aprillil Eestisse ja Eesti saab selle kätte 2. mail.

Eesti ettevõtte esitab maikuu andmetes:

Soomest saabunud kaup väärtusega 5400 eurot

Soome ettevõtte esitab aprillikuu andmetes:

Eestisse lähetatud kaup väärtusega 5400 eurot

Kasutusliising on iga muu liising, millel ei ole finantsliisingu tunnuseid. Kasutusliisingu korral kauba omanik üldjuhul ei vahetu. Kaupa liisitakse teatud aja vältel ja hiljem tagastatakse see liisinguandjale.

Üürimist võib käsitada kui kasutusliisingut.

Kasutusliisingu või üürimise (rentimise) Intrastatis kajastamise alus on sõlmitud lepingu kestus. Kui see on **üle 2 aasta**, siis tuleb liisingut kajastada Intrastatis, kui see on **alla 2 aasta**, siis mitte.

4.2.6. Kreditarve

Kui andmeid kauba liikumise kohta pole veel esitatud või kui ebakorrektselt arve parandamiseks tehakse kreditarve, tuleb Intrastati andmetes muuta kauba väärtust kreditarve alusel. Kui andmed on juba esitatud, tuleb statistikaametile saata parandus. Kui kreditarve on seotud kliendile tehtava boonuse või allahindlusega, siis seda parandust ei pea hiljem Intrastatis kajastama.

NB! Statistikaametile ei ole vaja parandust saata, kui kreditarvel märgitud summa on alla 5000 euro. Parandada tuleb selle kuu andmeid, millal kaup oli esialgu lähetatud või saadud, vaatamata sellele, et kreditarve võib olla esitatud mitu kuud hiljem.

Kui kreditarve esitatakse majandusüksuse kogu saabunud või lähetatud kauba väärtuse kohta (nt tehakse hinnaalandust vms), mitte ühe konkreetse kauba kohta, siis ei pea seda Intrastatis kajastama.

Näide 1

Märtsi lõpus saatis Eesti ettevõtte Soome kaupa, mille väärtus arve järgi oli 100 000 eurot. Mõned kaubad said transportimisel kahjustada. Seda kaupa ei tagastatud, aga Eesti ettevõtte väljastas mais kreditarve 10 000 euro väärtuses.

Eesti ettevõtte peab parandama märtsi andmeid ja näitama kauba väärtuseks 90 000 eurot.

Näide 2

Aasta jooksul on Eesti ettevõtte ostnud Rootsist mitmesugust kaupa. Aasta lõpus tehakse hinnaalandust kogu kaubale, mis on aasta jooksul Rootsist saabunud. Kuna selline parandus ei ole seotud konkreetse kaubaga, siis ei ole vaja Intrastatis parandust teha.

NB! Kreditarvet ei tohi kajastada miinusemärgiga.

4.2.7. Siirdehind

Siirdehind on seotud isikute vahelise tehingu hind. Seotud isikute vahel tehtud tehingu hind peab olema vastavuses omavahel sidumata isikute vahel sarnastel tingimustel tehtava sarnase tehingu hinnaga. Kui siirdehind ei ole turuhinnaga vastavuses, tuleks Intrastatis kajastada siirdehinna asemel turuhind.

Kui andmeid kaubavahetuse kohta pole veel esitatud või kui ebakorrektselt arve parandamiseks siirdehinna korrigeeritakse, tuleb Intrastatis näidata ikkagi kauba turuhinda. Kui andmed on juba esitatud, tuleb statistikaametile saata parandus.

NB! Statistikaametile ei ole vaja parandust saata, kui siirdehinna parandus on alla 5000 euro. Parandada tuleb selle kuu andmeid, millal kaup oli esialgu lähetatud või saadud.

Näide 1

Märtsis saatis Eesti tütarettevõtte Soome emaettevõttele kaupa, mille siirdehinna väärtus arve järgi oli 100 000 eurot. Hiljem selgus, et siirdehind ei vastanud turuväärtusele, ja Eesti ettevõtte väljastas mais uue arve 200 000 euro väärtuses.

Eesti ettevõtte peab parandama märtsi andmeid ja näitama kauba väärtuseks 200 000 eurot.

4.2.8. Nõudmiseni varu

Nõudmiseni varu on kaup, mille müüja toimetab ostjaga sõlmitud kokkuleppe aluse teise liikmesriigi lattu ootele, kuni ostja selle kauba laost välja ostab. Ostjale üleandmiseni on kaup müüja omandis.

Kui välisfirma toimetab kaupa Eestisse nõudmiseni varuna ja ta ei ole ennast Eestis käibemaksukohustuslasena maksu- ja tolliametis arvele võtnud, on Intrastatis andmete esitamise kohustus sellel, kes kauba laost välja ostab. Kui välisfirma on end maksu- ja tolliametis käibemaksukohustuslasena registreerinud, peab Intrastatis andmed esitama välisfirma.

Näide 1

Soome firma saadab kauba Eestis asuvasse lattu nõudmiseni varuna. Eesti majandusüksus võib võtta kaupa laost oma äranägemise järgi, et kasutada seda oma tootmisprotsessis või müüa edasi oma kliendile. Soome firma ei ole ennast Eestis käibemaksukohustuslasena registreerinud. Sel juhul peab Eesti majandusüksus näitama Eestis Intrastati saabumise andmete all kauba saabumise Soomest. Soome ettevõtte kajastab Soomes kauba lähetamise Eestisse.

Näide 2

Soome firma saadab kauba Eestis asuvasse lattu nõudmiseni varuna. Eesti majandusüksus võib võtta kaupa laost oma äranägemise järgi, et kasutada seda oma tootmisprotsessis või müüa edasi oma kliendile. Soome firma on ennast ka Eestis käibemaksukohustuslasena registreerinud. Sel juhul peab Soome firma Eestis näitama Intrastati saabumise andmete all kauba saabumise Soomest ja Soomes kauba lähetamise Eestisse.

4.2.9. Tagasisaatmine ja asendamine

Kauba liikumist selle tagasisaatmisel ja asendamisel tuleb Intrastati küsimustikus kajastada. Kauba andmed lisatakse selle kuu andmetesse, mil kaup tagastati või asendati. Kaupade tagastamisel märgitakse tehingu liigi kood 21 ja tagastatud kauba asendamisel kood 22 ning tagastamata kaupade asendamisel kood 23.

Näide 1

Tagasisaatmine. Märtsis Soomest Eestisse saabunud 500 euro väärtuses kaup saadeti tagasi aprillis. Kui Eesti ettevõtte märkis märtsi andmetes kauba saabumise 500 euro väärtuses, peab ta aprilli andmetes näitama kauba lähetamise samuti 500 euro väärtuses, kuid tehingu liik on sel juhul kaupade tagasisaatmine (kood 21). Kui riknenud kauba saabumist märtsi andmetes ei kajastatud, ei tule ka aprilli andmetes midagi näidata.

Näide 2

Tagasisaadetud kaupade asendamine tasu eest. Soome asendab tagastatud 500 euro väärtuses kauba uuega ja Eesti ettevõtte peab lisaks maksma 50 eurot. Eesti ettevõtte registreerib 550 euro (esialgne hind 500 eurot + juurdemaks 50 eurot) väärtuses asenduskauba saabumise. Tehingu liigiks märgitakse tagasisaadetud kaupade asendamine (kood 22).

Näide 3

Tagasisaadetud kaupade asendamine tasuta. Soome asendab tagastatud kauba uuega ja Eesti ettevõtte ei pea midagi juurde maksma. Eesti ettevõtte registreerib 500 euro (esialgne hind) väärtuses asenduskauba saabumise. Tehingu liigiks märgitakse tagasisaadetud kaupade asendamine (kood 22).

Näide 4

Tagastamata kauba tasuta asendamine. Soome asendab tagastamata kauba uuega ja Eesti ettevõtte ei pea asenduskauba eest midagi maksma. Kui Eesti ettevõtte esitas statistilised andmed juba varem, riknenud kauba saabumisel, siis ei pea ta asenduskauba saabumisel uuesti andmeid esitama. Kui riknenud kauba saabumine ei olnud varem andmetes näidatud, tuleb esitatavates andmetes näidata saabunud kaupa, nagu saabuks see esimest korda.

Näide 5

Tagastamata kauba tasuline asendamine. Soome asendab tagastamata kauba uuega ja Eesti ettevõtte peab asenduskauba eest juurde maksma. Kui Eesti ettevõtte esitas statistilised andmed juba varem, riknenud kauba saabumisel, siis ei pea ta asenduskauba saabumisel uuesti andmeid esitama, kui juurdemakstav summa ei ole oluline. Olulise juurdemaksu korral (üle 5000 euro) tuleb saata statistikaametile parandus. Kui riknenud kauba saabumine ei olnud varem andmetes kajastatud, tuleb esitatavates andmetes näidata saabunud kaupa, nagu saabuks see esimest korda, ja märkida lõplik hind.

Juhul kui majandusüksus peab esitama andmeid ainult kauba saabumise kohta, siis ei ole neid kauba tagasisaatmise kohta vaja esitada. Kui aga majandusüksus peab esitama andmeid ainult kauba lähetamise kohta, ei pea ta andmetes kajastama tagastatud kauba saabumist.

NB! Kui üks ja sama kaup on saabunud ja tagastatud samas aruandekuus, siis pole vaja neid tehinguid Intrastatis näidata.

Kui majandusüksus peab esitama andmeid ainult ühe kaubavoo kohta (lähetamine) ning kaup on lähetatud ja tagastatud ühes kuus, siis tuleks näidata tegelikult lähetatud kauba kogus ja väärtus.

Näide 6

Eesti ettevõtte peab esitama Intrastatis andmeid ainult **kaupade lähetamise** kohta. Ta lähetas märtsis Soome kümme seadet. Viis seadet kümnest läks katki ja need saadeti märtsis Eestisse tagasi. Sellisel juhul peab Eesti ettevõtte märtsis Intrastati kauba lähetamise andmetes näitama viit seadet.

4.2.10. Transiit

Andmetest jäetakse välja teiste riikide juriidilistele isikutele kuuluvate kaupade vedu ühest riigist teise Eesti territooriumi kaudu (nii kauba lähetaja kui ka kauba saaja asuvad väljaspool Eesti piire), nn transiitvedu, kus **kaup liigub tolli järelevalve all**. Intrastatis ei ole vaja kajastada sellist kaubavedu ka juhul, kui Eestis tehakse vahepeatust kauba ümberlaadimiseks.

4.2.11. Töötlemine

Töötlemine on lepingujärgne tegevus, millega luuakse uusi tooteid või muudetakse märkimisväärselt kauba omadusi (nt rõivaste õmblemine, metalli töötlemine, õli rafineerimine, sõidukite monteerimine, vedelike villimine, mõnel juhul kaupade pakendamine, kaupade konserveerimine, vedelike lahjendamine jne).

Kauba lähetamise või saabumise küsimustikus tuleb kajastada need kaubad, mis lähetatakse EL-i riikidesse töötlemiseks või pärast töötlemist, samuti kaubad, mis saabuval sealt töötlemiseks või pärast töötlemist.

Intrastati andmetes ei pea kajastama varuosi, mis on saadetud poolel teel rikki läinud transpordivahendi parandamiseks.

Töötlemiseks ostetud materjal märgitakse andmetesse tavalise ostuna (teingu liigi kood 11).

Kui kaubad on saabunud või lähetatud töötlemiseks, siis tuleb küsimustikku märkida nende töötlemiseelne hind. Kui nende kaupade maksumuse kohta ei ole arvet või kui kaubad saadetakse tasuta, tuleks määrata kauba ligikaudne hind. Tehingu liigi koodiks tuleb märkida kas 41 või 42 vastavalt tehingu liikide klassifikaatorile.

Pärast töötlemist saabunud või lähetatud kaubad peavad küsimustikus olema kajastatud järgmiselt: töötlemiseelne omahind + osutatud teenuse maksumus + lisatud materjali maksumus. Tehingu liigi koodiks tuleb märkida kas 51 või 52 vastavalt tehingu liikide klassifikaatorile.

Näide 1

Soomest saadeti Eestisse kangas rõivaste õmblemiseks. Kangas saadeti Eestisse tasuta (ei esitata arvet). Eestis õmmeldakse rõivad valmis ja saadetakse Soome tagasi. Intrastati küsimustikus näitab Eesti ettevõtte kanga saabumist Eestisse tehingu liigi koodiga 41, märkides kanga turuväärtuse, ning rõivaste lähetamise Soome tehingu liigi koodiga 51, märkides väärtuse järgmiselt: kanga maksumus + teenuse hind + lisatud materjali hind.

Näide 2

Prantsusmaa saadab Eestisse vaatides veini, et see siin pudelitesse villitaks. Villitud vein saadetakse edasi Saksamaale. Intrastatis näitab Eesti ettevõtte veini saabumist Prantsusmaalt tehingu liigi koodiga 42 ja veini lähetamist Saksamaale tehingu liigi koodiga 52, arvestades hinna sisse ka kõik villimisega lisandunud kulutused.

Näide 3

Prantsusmaa saadab Eestisse 500 kg kottides jahu, et see siin pakendataks 0,5 kg pakkidesse. Pakitud jahu saadetakse edasi Soome. Intrastatis näitab Eesti ettevõtte jahu saabumist Prantsusmaalt tehingu liigi koodiga 42 ja jahu lähetamist Soome tehingu liigi koodiga 52, arvestades hinna sisse ka kõik pakendamisega lisandunud kulutused.

Näide 4

Prantsusmaa saadab Eestisse kommikarbid, et siin kommikarbid kiletataks. Sellist pakendamist ei tule kajastada Intrastatis.

Näide 5

Soome saadab Eestisse 4000 euro eest metalli töötlemiseks ja siit müüakse kaup 5000 euro eest otse Rootsi. Kauba omanik on Soome ettevõtte, kes pole ennast Eestis registreerinud käibemaksukohustuslasena. Töötlemise eest maksab Soome ettevõtte Eesti ettevõttele 500 eurot.

Eesti ettevõtte näitab Eestis Intrastati andmetes

Soomest saabunud kaupa väärtusega 4000 eurot tehingu liigi koodiga 42;

Rootsi lähetatud kaupa väärtusega 4500 eurot tehingu liigi koodiga 52.

Soome ettevõtte näitab Soomes

Eestisse lähetatud kaupa väärtusega 4000 eurot tehingu liigi koodiga 42

ja Rootsi ettevõtte näitab Rootsis

Eestist saabunud kaupa väärtusega 5000 eurot tehingu liigi koodiga 11.

Näide 6

Soome saadab Eestisse 4000 euro eest metalli töötlemiseks ja siit müüakse kaup 5000 euro eest otse Rootsi. Kauba omanik on Soome ettevõtte, kes on ennast registreerinud Eestis ka käibemaksukohustuslasena. Töötlemise eest maksab Soome ettevõtte Eesti ettevõttele 500 eurot.

Eesti ettevõtte näitab Eestis Intrastati andmetes

Soomest saabunud kaupa väärtusega 4000 eurot tehingu liigi koodiga 42.

Soome ettevõtte näitab

Soomes Eestisse lähetatud kaupa väärtusega 4000 eurot tehingu liigi koodiga 42;

Eestis Rootsi lähetatud kaupa väärtusega 5000 eurot tehingu liigi koodiga 11

ja Rootsi ettevõtte näitab Rootsis

Eestist saabunud kaupa väärtusega 5000 eurot tehingu liigi koodiga 11.

4.2.12. Kauba ladustamine teises liikmesriigis

Kui majandusüksus saadab kauba teise liikmesriigi lattu, et seda edaspidi müüa, tuleb Intrastati andmed esitada mõlemas liikmesriigis – ka juhul, kui kauba lähetamise ajal omanik ei vahetu. Andmed esitatakse ka juhul, kui tütarettevõtte saadab kauba oma emaettevõtte lattu, mis asub teises liikmesriigis.

Kauba ladustamisel teises liikmesriigis märgitakse tehingu liigiks kood 19 või 99.

Tehingu liigi kood 19 hõlmab liikmesriikide ladude vahelist kaubavahetust, kui on teada omandiõiguse üleminek tulevikus või kavatsetakse seda (näiteks kauba saatmisele teise liikmesriigi lattu järgneb ostumüügitehing).

Tehingu liigi kood 99 hõlmab liikmesriikide ladude vahelist kaubavahetust (ka emafirma ja tütarfirmade omavaheline kaubavahetus). Omandiõiguse üleminekut selles liikmesriigis ei toimu või seda ei kavatseta.

Kui kaup on pärast **ladustamist** müüdud edasi teisele isikule samas riigis, on see riigisisene tehing ja seda ei kajastata Intrastatis.

Kui kaup ei ole veel müüdud, tuleb kauba väärtus määrata ligikaudu.

Aruandeperiood on kauba lähetamise kuu.

Kui majandusüksus saadab kauba teise liikmesriigi lattu hoiule, et kaup muutusteta hiljem tagasi tuua, siis sellist kauba liikumist Intrastati andmetes ei näidata.

4.2.13. Kauba müük koos montaaži ja/või installeerimisega

Kui kaup müüakse koos **montaaži** või **installeerimisega**, siis tuleb Intrastati andmetes näidata ainult kauba maksumus. Kui kaubaarvel ei ole eraldi kauba maksumust, tuleks see määrata ligikaudu.

4.2.14. Internetikaubandus

Kaupa, mida tellitakse, müüakse ja toimetatakse kliendile interneti kaudu, vaadeldakse teenusena ja Intrastatis neid tehinguid näidata ei ole vaja.

Kaup, mis tellitakse ja müüakse kliendile interneti kaudu, kuid mis toimetatakse kohale tavalisel viisil (nt postiga), kajastatakse ka Intrastatis.

4.2.15. Kaugmüük (postimüük)

Kauba kaugmüügi all mõeldakse kauba müüki ühenduse territooriumil, kus müüja transpordib või transporditakse tema eest kaubad (välja arvatud uus transpordivahend või paigaldatav/kokkupandav kaup) teise liikmesriiki isikule, kes ei ole selles liikmesriigis registreeritud maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena. Näiteks kuulub siia alla postimüük, müük eraisikutele telefoni, televisiooni, samuti interneti teel. Selliselt müügilt makstakse käibemaksu müüja asukohamaa seaduse alusel. Samal ajal on iga liikmesriik kehtestanud sellistele tarnetele piirväärtuse, mille ületamisel on kaugmüügiga tegelev müüja kohustatud ennast registreerima käibemaksukohustuslasena. Eestis on selleks piirväärtuseks kehtestatud kalendriaasta algusest arvates 35 000 eurot ning nimetatud piirmäära ületamise päevast tekib teise liikmesriigi müüjal kohustus ennast registreerida Eestis maksukohustuslasena.

Sellist kauba liikumist tuleb kajastada ka Intrastatis, kui käibemaksukohustusliku majandusüksuse kauba saabumise või lähetamise käive ületab statistilise läve vastavas kaubavoos.

NB! Kui eraisik ei ole tellitud kaubaga rahul ning tagastab selle kaugmüügi müüjale, siis seda tagastust ei pea kajastama Intrastatis, sest tagastaja on eraisik

5. VÄLISKAUBANDUSSTATISTIKA AVALDAMINE

Väliskaubandusstatistikat avaldatakse pressiteadetes, statistikaameti veebilehel statistika andmebaasis ja väljaannetes.

Veebilehe <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/majandus/valiskaubandus> saab

- lugeda väliskaubandusstatistika pressiteateid;
- lugeda elektroonilisi väljaandeid ja väliskaubanduse artikleid;
- kasutada väliskaubanduse rakenduses avaldatud väliskaubandusstatistika andmeid (<https://data.stat.ee/profile/country/ee/>);

Detailsemat infot väliskaubandusstatistika kohta saab tellida veebilehelt <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/kusi-statistikat>.

Euroopa Liidu riikide väliskaubandusstatistika leiab andmebaasist <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/submitresultsextraction.do>.

Väliskaubandusstatistika avaldamise kalender

Iga kuu

- Väliskaubanduse andmebaasi uuendamine internetis;
- Väliskaubanduse pressiteade üle-eelmise kuu kohta.

LISA

A. KAUBAD JA TEHINGUD, MIDA INTRASTATI KÜSIMUSTIK EI HÕLMA

Intrastati küsimustik ei hõlma järgmisi kaupu ja tehinguid:

- a) seaduslikud maksevahendid ja väärtpaberid;
- b) riiklikud kullavarud;
- c) hädaabisaadetised katastroofiirirkondadele;
- d) kaubad, millele on antud diplomaatiline, konsulaar- või analoogne puutumatus;
- e) kaubad ajutiseks kasutamiseks ja pärast seda eeldusel, et on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - 1) töötlemist ei ole kavandatud ega toimu;
 - 2) kõnealuse ajutise kasutamise kestus ei ületa 24 kuud;
 - 3) lähetamist ega saabumist ei tule käibemaksustamise eesmärgil deklareerida kui tarnet või omandamistehingut;
- f) andmekandjatena kasutatavad kaubad, nagu disketid, magnetlindid, kavandid, audio- ja videokassetid, CD-ROM-id nendele salvestatud arvutitarkvaraga, kui see on arendatud teatava kliendi tellimusel või kui see ei ole hõlmatud kaubandustehinguga; samuti eelmise tarne täiendused, st täiendused, mille eest kaubasaajale arvet ei esitata;
- g) järgmised kaubad, kui need ei ole hõlmatud kaubandustehinguga:
 - 1) reklaammaterjal;
 - 2) kaubanäidised;
 - 3) messile või näitusele ajutiselt veetud kaup;
- h) remonti saadetavad ja remondist toodavad kaubad ja nende varuosad. Remont hõlmab kauba algse töö või seisukorra taastamist. Selle eesmärk on lihtsalt hoida kaubad heas töokorras. See võib hõlmata mõningast ümberehitamist või laiendamist, kuid ei muuda mingil viisil kaupade laadi;
- i) kaubad, mida lähetatakse väljaspool statistilist riigi territooriumi paiknevatele riigi relvajõududele, ning teisest liikmesriigist saadud kaubad, mis riigi relvajõud on toimetanud väljapoole statistilist territooriumi; samuti kaubad, mille on liikmesriigi statistilisel territooriumil omandanud või võõrandanud seal paiknevad teise liikmesriigi relvajõud;
- j) kosmoseaparaatide kanderaketid lähetamisel ja saabumisel enne kosmosesse lennutamist ning kosmosesse lennutamise ajal;
- k) kaubad, mis lähetatakse saatkondadele või rahvusvahelistele organisatsioonidele (nt NATO, ÜRO).

B. ARVUTITE JA TARKVARA KLASSIFITSEERIMINE

Kirjeldus

Euroopa kaupade klassifikaatori (CN) grupis **84** ja **85** käsitletavad arvutid, arvutiosad ja tarkvara võib klassifitseerida

- nende funktsiooni järgi;
- nende kujunduse, konstruktsiooni ja jõudluse järgi;
- selle järgi, kas neil on rohkem kui üks funktsioon, kaasa arvatud arvutitega mitteseotud funktsioonid;
- selle järgi, kas nad on terviksüsteemist osa või eraldi seadmed.

See juhend aitab teil klassifitseerida arvuteid ja tarkvara.

Arvutikomplektide klassifitseerimine

Rubriiki **8471** „Automaatsed andmetöötlusseadmed“ – arvutid – klassifitseeruvad masinad, mis peavad suutma teostada kõiki järgmisi operatsioone:

- säilitama tööprogrammi või tööprogramme ja vähemalt programmi täitmiseks vajalikku info;
- olema vabalt programmeeritavad kasutaja nõudmiste järgi;
- sooritama kasutaja määratud aritmeetikatehteid;
- täitma ilma inimese sekkumiseta töötlusprogrammi, olles võimelised töötsükli käigus vastu võetud loogiliste otsustustega modifitseerima töötlusprotsessi.

Grupi **84** juures olev märkus 5a määratleb rubriigi **8471** tähenduses mõistet „automaatsed andmetöötlusseadmed“. Põhimõtteliselt peavad arvutitena klassifitseeritavad kaubad olema suutelised kasutama standardset operatsioonitarkvara ning täitma funktsioone nagu tekstitöötlus ja tabelarvutus. Neis peab olema kõvaketas.

Arvuti võib olla mitmest eraldi seadmest, näiteks klaviatuurist, monitorist, keskseadmest jne koosnev süsteem. Seadet käsitletakse mõningate eranditega arvutisüsteemi osana, kui see vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- on üksnes või peamiselt arvutisüsteemis kasutatavat tüüpi;
- on ühendatav kesktöötlusseadmega (protsessoriga) kas vahetult või ühe või mitme muu ploki kaudu;
- on suuteline vastu võtma ja edastama andmeid selles süsteemis kasutataval kujul (koodi või signaalina).

Klaviatuurid, X-Y-koordinaat-sisendseadmed nagu juhtkangid ja hiireseadmed ning ketassalvestusseadmed peavad vastama vaid kahele viimasele tingimusele, et klassifitseerida neid rubriiki **8471**.

Lauaarvuti- ja tornsüsteemid

Tavalistel lauaarvuti- ja tornsüsteemidel peab olema vähemalt

- kesktöötlusseade – põhiseade või süsteemikast;
- sisendseade – näiteks klahvistik;
- väljundseade – näiteks monitor.

Need võivad sisaldada ka teisi seadmeid nagu printerid ja skannerid. Süsteemi osana käsitletakse ka sisse ehitatud lisasid, näiteks võrgu- ja telekaarte. Lauaarvuti- ja tornsüsteemid klassifitseeritakse kaubakoodi **84714900** alla.

Serverid

Võrgufailiserverid, millel on nii klahvistik kui ka monitor, klassifitseeritakse nagu lauaarvutisüsteemidki kaubakoodi **84714900** alla.

Võrgufailiserverid, millel pole ei klaviatuuri ega monitori, klassifitseeritakse eraldi seadmetena. Põhiseade klassifitseeritakse kaubakoodi **84715000** alla. Kui monitor on olemas (D-sub 15-pin ainult, mitte video), siis klassifitseeritakse see eraldi kaubakoodi **85285210** alla, samal ajal kui klahvistik klassifitseeritakse eraldi kaubakoodi **84716060** alla.

Printeri servereid ja tulemüürisüsteeme ei käsitleta arvutiserveritena, vaid andmesidevahenditena. Need klassifitseeritakse kaubakoodi **85176200** alla.

Väikesed kaasaskantavad arvutid

Nende hulka kuuluvad sülearvutid ja elektronmärgmikud, millel on sülearvutiga sarnane võimekus. Need klassifitseeritakse kaubakoodi **84713000** alla, nad peavad kaaluma vähem kui 10 kg ning neil peab olema vähemalt

- kesktöötlusseade,
- klahvistik,
- kuvar,
- programmide laadimise võimalus.

Kaasaskantava arvuti õigesti klassifitseerimiseks vaadake palun ka järgmisi kirjeldusi.

Pihuarvutid

Elektronmärgmikud, millel tavaliselt ei ole klahvistikku. Neil on tavaliselt varem kindlaks määratud funktsioonid nagu päevik või aadressraamat. Nad klassifitseeritakse kaubakoodi **85437090** alla.

Muud kaasaskantavad arvutid

Kaasaskantavad arvutid, mis ei vasta ülaltoodud nõuetele, võivad sisaldada puutetundlikku ekraani, tööstuslikke arvuteid. Maksimaalset kaalu ei ole, kuid ühes korpuses peab olema vähemalt

- kesktöötlusseade,
- sisendseade,
- väljundseade.

Puutetundlikku ekraani käsitletakse tavaliselt nii sisend- kui ka väljundseadmena.

Seda tüüpi kaasaskantavad arvutid klassifitseeritakse kaubakoodi **84714100** alla.

Eraldiasuvate arvutiseadmete klassifitseerimine – kuvarid, ekraanid ja projektorid

Väljundseadmed nagu näiteks kuvarid, ekraanid ja arvutipjektorid klassifitseeritakse eraldi seadmeteks, kui nad ei moodusta osa terviksüsteemist nagu lauaarvuti. Kaubakood, kuhu need klassifitseeritakse, sõltub peamiselt

- nende tüübist, näiteks katoodkiiretoruekraan (CRT) või vedelkristallekraan (LCD);
- nende otstarbest – kas ainult väljundiks või kaht pidi kasutamiseks.

Pange tähele, et kui arvuti kuvarid ja projektorid on eraldi seadmed, siis ei klassifitseerita neid kunagi rubriiki **8471**.

Plasma-, LCD-kuvar ja muud lameekraaniga kuvarid

Tuleb otsustada, kas LCD-kuvar, mis ei ole ühendatud ühegi teise seadmega, klassifitseeritakse alamrubriiki **852852** või kui muu kuvar kaubakoodi **85285900** alla.

Alamrubriik **852852** hõlmab kuvareid, mis on suutelised otse ühenduma rubriiki **8471** kuuluva ja sellega mõeldud kasutamiseks automaatse andmetöötlusseadmega, kuid mis ei ole CRT-kuvar.

Kaubakood **85285900** hõlmab muid eespool mainimata kuvareid.

Selleks, et otsustada, millist kaubakoodi kasutada, on vaja hinnata monitori funktsioone ja jõudlust. Selles hinnangus võib arvesse võtta selliseid tunnuseid nagu kuvasuhe, eraldusvõime, ekraani suurus jne.

Alljärgnevas Euroopa Komisjoni rakendusmäärustes on monitorid klassifitseeritud alamrubriiki **852852** ja **852859**.

Määrus nr 111/2014

Määrus nr 112/2014

Määrus nr 114/2014

Määrus nr 310/2014

Kaubakoodi **85285900** alla klassifitseeritakse kuvarid, mis ei ole võimelised otse arvutist signaali vastu võtma või ei saa üldse arvutist signaali vastu võtta.

Euroopa Komisjoni rakendusmääruses 459/2014 klassifitseeritakse mitmesugused tooted kaubakoodi **85285900** alla kui monitorid. Kaubakoodi **85285900** alla klassifitseeritakse USB-liidest sisaldavad tooted, mis on mõeldud vaid näiteks meediumifailide edastamiseks või heli või video taasesitamiseks USB-mälupulgalt jne. Selliseid tooted on ära toodud määruse lisas I, II ja IV.

Teleri tuunerit sisaldavad LCD- või valgusdiod(LED)kuvarid klassifitseeritakse kui telerite vastuvõtuseadmed vastavalt kaubakoodi **85287240** või **85287280** alla.

Katoodkiiretoruga (CRT) kuvarid klassifitseeritakse kaubakoodi **85284200** või **85284900** alla.

Projektorid

Kaubakoodi **85286200** alla klassifitseeritakse seadmed, mida saab ainult otse ühendada ja mis on mõeldud kasutamiseks rubriiki **8471** kuuluva automaatse andmetöötlusseadmega.

Mitmeotstarbelised projektorid võivad kuvada signaale arvutist ja ka teistest seadmetest, näiteks:

- video- ja DVD-salvestid;
- teleri tuunerid;
- videokaamerad.

Seda tüüpi mitmeotstarbelised projektorid on sageli tuntud kui videoprojektorid. Lameekraaniga projektorid, mis kasutavad selliseid tehnoloogiaid nagu LCD-töötlemine ja digitaalne valguse töötlemine (DLP), ning muud tüüpi (nt CRT) projektorid klassifitseeritakse alamrubriiki **852869**:

- mustvalge seade – **85286920**;
- muud – **85286980**.

LED-videosein

Need on moodulpaneelid, mis on mõeldud vaatamiseks välitingimustes, näiteks staadionil, meelelahutuskohtades jne. Seadmed sisaldavad plaatidest valmistatud mooduleid, iga plaat sisaldab punast, rohelist ja sinist LED-i, paneel on varustatud videoprotsessoriga ja signaaliprotsessoriga, mis võimaldab kuvada pilte ja videoid. Sellised kaubad klassifitseeritakse kaubakoodi **85285299** alla. Kuid LED-plaadid klassifitseeritakse kaubakoodi **85299092** alla olenemata sellest, kas nad on või ei ole ühendatud ilma videoprotsessorita ja seetõttu ei suuda kuvada videoallikat otse ekraanile.

LCD-videosein

Need LCD-moodulid on ette nähtud paigutamiseks mitmele ekraanile, kuni näiteks 5 x 5 m, mõeldud siseruumides kasutamiseks, näiteks videositlus, avalik teave, liikumatu või liikuva pildiga reklaam jne. Integreeritud arvuti on mõeldud video töötlemiseks ja võrgu juhtimiseks. LCD-moodulid klassifitseeritakse kaubakoodi **85285291** alla.

Muud tüüpi ekraanid

Elektroonilised tahvlid klassifitseeritakse kaubakoodi **84716070** alla.

Mitteelektrilised projektsiooniekraanid klassifitseeritakse gruppi **90** kaubakoodi **90106000** alla.

Printerite ja skannerite klassifitseerimine

Printerid ja skannerid klassifitseeritakse eraldi seadmeteks, kui nad ei ole osa terviklikust arvutisüsteemist. Kui printerid (sh multifunktsionaalsed seadmed) on eraldi seadmed, ei klassifitseerita neid kunagi rubriiki **8471**.

Arvuti printerid

Kõik printeritüübid (laser-, tindiprinter, termosirdeprinter, lintprinter jne) klassifitseeritakse kaubakoodi **84433210** alla, kui nad on mõeldud arvuti väljundseadmeteks. Muud tüüpi printerid klassifitseeritakse kaubakoodi **84433900** alla.

Skannerid

Lame- ja filmiskannerid klassifitseeritakse kaubakoodi **84716070** alla.

Printer ja skanner ühes seadmes

Mitmeotstarbelised masinad, milles on ühendatud laserprinter, skanner, koopiamasin ja mõnikord ka faks, klassifitseeritakse alamrubriiki **844331**, **844332** või **844339**.

Tindikassetid

Trükipeaga tindikassetid klassifitseeritakse kaubakoodi **84439910** alla.

Trükipeata tindikassetid klassifitseeritakse grupi **39** kaubakoodi **39233010** alla juhul, kui need on tühjad, grupi **32** rubriiki **3215** juhul, kui need on täidetud. Need kassetid, millel on tinditaseme mõõtmiseks kiip, klassifitseeritakse samuti rubriiki **3215**.

Klahvistike, hiireseadmete ja muude arvuti sisendseadmete klassifitseerimine

Arvuti sisendseadmed, näiteks klahvistikud, klassifitseeritakse eraldi seadmetena, kui need ei ole osa terviklikust arvutisüsteemist.

Arvuti klahvistikud

Arvuti klahvistikud klassifitseeritakse kaubakoodi **84716060** alla.

X-Y koordinaat-sisendseadmed

Sisendseadmed (nt hiireseadmed, juhtkuulid, graafilised tahvlid ja valguspliiatsid) klassifitseeritakse kaubakoodi **84716070** alla. Selle kaubakoodi alla kuuluvad nii tavalised juhtmega seadmed kui ka juhtmeta seadmed.

Elektroonilised tahvlid on samuti sisendseadmed ja need klassifitseeritakse kaubakoodi **84716070** alla.

Arvuti jaoturite, adapterite ja muude võrguseadmete klassifitseerimine

Võrguseadmed sisaldavad masinaid hääle, kujutiste või muude andmete vastuvõtmiseks, teisendamiseks, edastamiseks ja taasesitamiseks. Nende hulka kuuluvad lülitus- ja suunamisseadmed. Kui võrguseadmed on eraldi seadmed, siis ei klassifitseerita neid kunagi rubriiki **8471**.

Kõik alljärgnevad seadmed klassifitseeritakse kaubakoodi **85176200** alla.

- Modemid, sealhulgas välised modemid ja integraalteenuste digitaalvõrgu (ISDN) adapterid.
- Välised kohtvõrgu (LAN) seadmed, sealhulgas adapterid, sillad ja jaoturid.
- Lairibavõrgu (WAN) seadmed, sealhulgas lüüsid ja ISDN-kaardid.
- Võrgukaardid etherneti, lubaringvõrgu ja muu võrgutehnoloogia jaoks.

Selle kaubakoodi alla klassifitseeritakse ka fikseeritud traadita pääsuseadmed (Wi-Fi), näiteks saatja või vastuvõtja seadmed, mis võimaldavad traadita juurdepääsu püsivõrkudele. Need seadmed võivad olla ka trükkplaadid või terved seadmed, mis on samas korpuses.

Globaalne traadita mobiilsidesüsteem (GSM) ja üldise raadiopakettandmeside (GPRS) moodulid

Saatjad või vastuvõtjad, mis võimaldavad mobiilsidevõrkude kaudu juhtmevaba kaugjuurdepääsu PDA-seadmele (elektronmärkmik). Need kaubad klassifitseeritakse samuti kaubakoodi **85176200** alla.

Pistikühendustega kaablid

Pistikühendustega koaksiaalkaablid klassifitseeritakse kaubakoodi **85442000** alla.

Modemite ja pistikupesade ühendamiseks kasutatavad kaablid klassifitseeritakse kaubakoodi **85444210** alla.

Kuni 1000-voldise pingega kasutatavad andmekaablid ja toitekaablid kaubakoodi **85444290** alla.

Arvuti heli-, pildi- ja graafikaseadmete klassifitseerimine

Veebikaamerad ja muud mittesalvestavad digikaamerad klassifitseeritakse kui telekaamerad kaubakoodi **85258019** alla. Need on mõeldud kujutiste moodustamiseks, nende edastamiseks teistele seadmetele kaabli või raadio kaudu.

Muud digikaamerad

Kaamerad, mis salvestavad kujutisi mälukaardile või moodulile, kettale, lindile või muule mäluseadmele.

Videovõimekusega liikumatu pildi digikaamerad klassifitseeritakse kaubakoodi **85258091** või **85258099** alla, kui need vastavad järgmistele kriteeriumitele.

- Need on võimelised maksimaalse salvestusmahu kasutamisel salvestama 23 kaadrit sekundis kvaliteediga vähemalt 800 x 600 pikslit, vähemalt 30 minutit videot järjest.
- Mõned kaamerad salvestavad videot rohkem kui 30 minutit järjest, kuid ülesvõtted salvestatakse eraldi failidesse, mille kestus on alla 30 minuti. Kui kaamera 30 minuti pärast automaatselt välja ei lülitu, ei mõjuta ülesvõtete jäädvustamine vähem kui 30 minutit kestvates eraldi failides kaamera pideva videosalvestusvõime kestust.

Videokaamerad (digitaalsed videokaamerad) klassifitseeritakse kaubakoodi **85258099** alla, kui faile saab automaatselt andmetötlusseadmest või muust välisest seadmest üle kanda USB-liidese või DV-in-liidese abil.

Kui veebikaamerad, digikaamerad ja digitaalsed videokaamerad on eraldi seadmed, ei klassifitseerita neid kunagi rubriiki **8471**.

Kaameraid käsitlevad järgnevad Euroopa Komisjoni rakendusmäärused:

- määrus nr 876/2014;
- määrus nr 1231/2007 (3.–5. punkt);
- määrus nr 1249/2011.

Kõlarid

Kõlarid võivad olla passiivsed või aktiivsed seadmed. Aktiivsetel seadmetel on sees võimendi. Ajamite arvust (igas kastis sisalduvatest valjuhääldi koonustest või ribadest) sõltub kaubakood, kuhu kõlarid klassifitseeritakse.

Kõlarid, millel on igas kastis ainult üks valjuhääldi, klassifitseeritakse kaubakoodi **85182100** alla.

Kõlarid, kus igas kastis on rohkem kui üks valjuhääldi, klassifitseeritakse kaubakoodi **85182200** alla.

Kui kõlar ja mikrofoni on eraldi seadmed, siis ei klassifitseerita neid kunagi rubriiki **8471**.

MP3-mängijad

MP3-mängijad klassifitseeritakse kui helisalvestus- või taasesitusseadmed. Kaubakood, mille järgi need klassifitseeritakse, sõltub sellest, kas neil on või ei ole sisse ehitatud raadio- või videoseade.

Raadiota MP3-mängijad klassifitseeritakse kaubakoodi **85198100** alla. Sisse ehitatud raadioga seadmed klassifitseeritakse kaubakoodi **85271300** alla. Kui nendega saab videot salvestada või mängida, siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85219000** alla, olenemata sellest, kas neil on raadio või mitte.

Graafikakaardid

Need võivad olla elementaarsed 2D graafika adapterid, 2D- või 3D-kaardid või 3D-graafika kiirendid, mis töötavad olemasoleva graafikakaardi kaudu või hõive- või töötlemiskaardi kaudu. Need kaardid klassifitseeritakse kaubakoodi **84718000** alla.

Helikaardid

Helikaardid klassifitseeritakse kaubakoodi **84718000** alla.

Teleri tuunerikaardid

Televisiooni PCI-tuunerikaardi komplektid klassifitseeritakse kaubakoodi **85287111** alla. Ühes korpuses sisalduvad tooted ei ole enam elektroonikaploki ning nad klassifitseeritakse kaubakoodi **85287119** alla.

Muude eraldi arvutiseadmete klassifitseerimine

Muud arvutiosad klassifitseeritakse eraldi seadmetena, kui need ei ole osa terviklikust arvutisüsteemist.

Põhiseadmed

Põhiseadmed või süsteemikastid peaksid sisaldama vähemalt kesktötlusseadet (CPU) ja põhimälu. Need klassifitseeritakse kaubakoodi **84715000** alla.

Välised kettaseadmed

Kesksalvestusseade (nt võrkudele mõeldud sõltumatute ketaste liiasmassiiv (RAID)) võib olla magnetketas, lint või optiline kettaseade. Need klassifitseeritakse kaubakoodi **84717020** alla.

Kettaseadmeta RAID-kontrollerid klassifitseeritakse kaubakoodi **84717098** alla.

Ühes arvutis kasutamiseks mõeldud välised kettaseadmed klassifitseeritakse ketta tüübi järgi nii:

- optilised kettaseadmed (CD-, DVD- ja MO-kettaseadmed (magnetoptilised)) klassifitseeritakse kaubakoodi **84717030** alla sõltumata sellest, kas nad on kirjutuskaitsega või nii loetavad kui kirjutatavad. (CD-kettaseadmed saavad signaale alla laadida CD-ROM-idelt, audio-CD-delt ja foto-CD-delt ning neil on kõrvaklappide, helitugevuse või stardi- või stoppnupu pesa);
- kõvakettaseadmed (k.a teisaldatavad kettaseadmed ja mikrokettaseadmed) klassifitseeritakse kaubakoodi **84717050** alla;
- disketiseadmed (k.a super-disketiseadmed) klassifitseeritakse kaubakoodi **84717070** alla;
- lindiseadmed klassifitseeritakse kaubakoodi **84717080** alla;
- mälupulgad (*pen drives*) ehk kaasaskantavad USB-mäluseadmed klassifitseeritakse kaubakoodi **85235110** alla.

CD- ja DVD-paljundusseadmed

Autonoomsed masinad CD- või DVD-ketaste hulgipaljunduseks klassifitseeritakse kaubakoodi **85219000** alla.

Kaardilugejad

Kaubakoodi **84719000** alla klassifitseeritakse järgmist tüüpi kaardilugejad:

- magnetkaardilugejad;
- kiipkaardilugejad (kiipkaardil on sisse ehitatud üks või mitu elektronkiipi (mikroprotsessor, muutmälu ehk RAM või püsिमälu ehk ROM), mis võib sisaldada kontakte, magnetriba või sisse ehitatud antenni, kuid ei sisalda muid aktiivseid või passiivseid ahela elemente);
- mälukaardilugejad, mh Compact Flash, Smart Media, Secure Digital (SD), multimeediumkaart (MMC), mälupulk, XD pildikaart ja PC-kaart.

Globaalse positsioneerimisüsteemi (GPS) moodulid

Nende seadmetega saab kaabli või traadita ühenduse abil kasutada asukoha määramise funktsiooni personaal- ja sülearvutis. Sellised kaubad klassifitseeritakse kaubakoodi **85269120** alla juhul, kui need on komplektsed, või kaubakoodi **85269180** alla, kui need on GPS-i lisa- või abiseadmed.

Välised USB-jaoturid

Need klassifitseeritakse kaubakoodi **85176200** alla.

Pordilukud

Pordilukud on USB-liidesed, mis võimaldavad suhtlemist arvutiga (Bluetoothi või WiFi kaudu). Pordilukud klassifitseeritakse kaubakoodi **85176200** alla.

Kaubakoodi **84718000** alla klassifitseeritakse riistvara krüpteerimisseadmed, mis on USB-liidese abil ühendatud arvutiga tarkvara desaktiveerimiseks või arvuti andmete kaitsmiseks.

Krüpteerimise turvaseadmed

Need on ligipääsu koodi generaatorid, mis võimaldavad kasutajatel eemalt võrku sisse logida. Neid ei saa arvutiga otse ühendada. Krüpteerimise turvaseadmed klassifitseeritakse kaubakoodi **85437090** alla.

Sisemiste komponendid ja osade klassifitseerimine

Paljud arvuti osad ja tarvikud klassifitseeritakse rubriiki **8473**. Mõningaid nimetusi käsitletakse siiski terviklike seadmetena, mitte osadena, ja klassifitseeritakse muude rubriikide alla.

Osad

Järgmised nimetused klassifitseeritakse rubriiki **8473** kui osad, mitte kui terviklikud seadmed.

Keskseadmed (CPU-d) koosnevad vähemalt kahest elektronkiibist. Need võivad olla komplektis teatud muude komponentidega, tavaliselt jahuti ja mõnikord ventilaatoriga. Mõned sisaldavad protsessorit. Need seadmed klassifitseeritakse kaubakoodi **84733020** alla.

Keskseadme jahutid klassifitseeritakse kaubakoodi **84733080** alla.

Emaplaate, mis on osaliselt varustatud keskseadme ja muutmäluga (RAM), käsitletakse elektrooniliste osadena ning klassifitseeritakse kaubakoodi **84733020** alla.

Arvuti korpused (toiteploki või ilma) klassifitseeritakse kaubakoodi **84733080** alla.

Minimaalseadmed (*barebone units*) koosnevad tavaliselt arvutikastist, emaplaadist ja toiteploki. Need klassifitseeritakse kaubakoodi **84733080** alla.

Mälumoodulid, mis on ette nähtud kasutamiseks üksnes või peamiselt rubriigi **8471** arvutite ja arvutiseadmetega, klassifitseeritakse rubriiki **8473**. Mälumoodulid, mis on mõeldud kasutamiseks üksnes või peamiselt koos erinevate rubriikide seadmetega, klassifitseeritakse selle seadme osana. Mälumoodulid, mis on ette nähtud kasutamiseks koos erinevate seadmetega, klassifitseeritakse rubriiki **8548**.

Muutmälu (DRAM) ja metalloksiid-pooljuht (MOS) tehnoloogiaga moodulid (nt üherealine mälumoodul (SIMM) ja kaherealine mälumoodul (DIMM)) klassifitseeritakse kaubakoodi **84733020** alla.

Muud standardised mälumoodulid (sh säilmälu tüüpi näiteks staatilised muutmälu (SRAM) moodulid) klassifitseeritakse kaubakoodi **84733020** alla.

Komplektised seadmed

Järgmised kaubad klassifitseeritakse erinevate kaubakoodide alla kui komplektised seadmed, mitte kui osad.

Toiteploki (PSU), mis on spetsiaalselt valmistatud ja sobivad kasutamiseks arvutites (näiteks baassüsteemid või printerid) klassifitseeritakse kaubakoodi **85044030** alla.

Personaalarvuti **protsessori ventilaator koos jahutusseadmetega** klassifitseeritakse kaubakoodi **84145915** alla.

Emaplaate, millel on protsessor ja muutmälu, käsitletakse komplektse põhiseadmena ja klassifitseeritakse kaubakoodi **84715000** alla.

Sisemised kettaseadmed klassifitseeritakse kettaseadme tüübi järgi järgmiselt:

- optilised kettaseadmed nagu CD, DVD ja MO klassifitseeritakse kaubakoodi **84717030** alla olenemata sellest, kas need on kirjutuskaitsega või mitte;
- kõvakettaseadmed (sh eemaldatavad kettaseadmed) klassifitseeritakse kaubakoodi **84717050** alla;
- pooljuhtandmekandjate kaardilugejad klassifitseeritakse kaubakoodi **84717098** alla;
- disketiseadmed (sealhulgas super-flopi) klassifitseeritakse kaubakoodi **84717070** alla;
- lindiseadmed klassifitseeritakse kaubakoodi **84717080** alla.

Muud laiendkaardid klassifitseeritakse samuti kui komplektised seadmed, mitte kui osad. Kaubakoodi **84719000** alla klassifitseeritakse järgmist tüüpi laiendkaardid:

- sisend- või väljundkaardid,
- seeria- ja paralleelpordi kaardid,
- USB-kaardid ja adapterid,
- SCSI- (väikearvutisüsteemi liides) ja IDE- (integreeritud programmeerimiskeskond) juhtkaardid.

Muud tüüpi arvuti laiendkaardid klassifitseeritakse samuti selle kaubakoodi alla.

Mälumoodulid, mis on ette nähtud kasutamiseks koos muude masinatega kui rubriigi **8471** arvutite ja arvutiseadmetega, klassifitseeritakse alamrubriiki **854890**.

Seadmed, millel on konkreetne funktsioon, kuid mis ei ole arvutid

Arvuti osa on arvuti lahutamatu osa. Erinevad arvutiosad klassifitseeritakse eraldi seadmeteks, kui nad ei ole osa arvutisüsteemist.

Arvuti lisaseade annab arvutile lisafunktsiooni, kuid ei ole selle lahutamatu osa. See on vahetatav osa või seadis, mis on mõeldud masina kohandamiseks, et

- teha konkreetset toimingut,
- osutada konkreetset teenust,
- suurendada selle tegevusulatust.

Arvutiosade klassifitseerimine

XVI jaotise 2. märkuses sätestatakse (arvuti) osade klassifitseerimise õiguslik alus.

Paljud sisse ehitatud arvutiosad klassifitseeritakse rubriiki **8473**.

Sellesse rubriiki klassifitseeritakse osad arvuti lahutamatud osad, mis kuuluvad konkreetsetelt grupi **84** või **85** rubriiki. Näiteks: kuna koaksiaalkaablit käsitletakse konkreetsetelt rubriigi **8544** all, klassifitseeritakse see sellesse rubriiki ning mitte kui rubriiki kuuluv **8473** arvuti osa. Teatud rubriikide puhul see reegel siiski ei kehti, sest need on määratud osade rubriigid. Need on loetletud **XVI** jaotise märkuses 2a ja on:

- **8409**
- **8431**
- **8448**
- **8466**
- **8473**
- **8487**
- **8503**
- **8522**
- **8529**
- **8538**
- **8548**

Mõned osad sobivad kasutamiseks üksnes või peamiselt teatud tüüpi seadmega või mitme seadmega, mis klassifitseeruvad samasse rubriiki, kuid mida ei käsitleta otseselt üheski grupi **84** või **85** rubriigis. Need klassifitseeritakse kas ühte eespool loetletud rubriiki või samasse rubriiki seadme või seadmetega, millele nad sobivad.

Osad, mis on võrdselt sobivad kasutamiseks üksnes või peamiselt rubriiki **8517** ning rubriiki **8525–8528** klassifitseeruvate kaupadega, klassifitseeritakse alati rubriiki **8517**. See reegel on sätestatud **XVI** jaotise märkuses 2b.

Kõik muud osad, mis sobivad kasutamiseks mitme erinevasse rubriiki klassifitseeruva seadmega, klassifitseeritakse vastavalt vajadusele ühte järgmistest rubriikidest:

- **8409**
- **8431**
- **8448**
- **8466**
- **8473**
- **8503**
- **8522**
- **8529**
- **8538**

Kui ükski ülaltoodud rubriikidest ei sobi, siis klassifitseeritakse need rubriiki **8487** või **8548**. See reegel on sätestatud **XVI** jaotise märkuses 2b.

Arvuti lisaseadmete klassifitseerimine

Paljud arvuti lisaseadmed klassifitseeritakse rubriiki **8473**, mis käsitleb konkreetset seadmete osasid ja lisaseadmeid, ka arvuteid. Arvuti lisaseadmeid käsitlevad vaid mõned gruppide **84** ja **85** rubriigid. Kui nimetus või nimetused, mille jaoks need lisaseadmed on ette nähtud, klassifitseeritakse rubriiki, mis ei hõlma lisaseadmeid, siis klassifitseeritakse lisaseadmed funktsiooni või koosseisu järgi mujale.

Tarkvara klassifitseerimine

Tarkvara klassifitseerimine sõltub andmekandjast, millele see on salvestatud, ning tarkvara olemusest. Andmekandjad on:

- CD-, DVD-, laserplaat (laserdisc), miniketas ja muud laserloetavad kettad. Ehkki tootmis- ja salvestus- või kirjutamisprotsessides on erinevusi, on need kõik ehitatud nii, et neid oleks võimalik lugeda mingisuguse varem salvestatud lasersüsteemiga;
- diskett;
- magnetlint;
- magnetribakaardid;
- mälukaardid;
- videomängu konsooli kassetid.

Tollitariifide klassifikatsiooni tõttu kuuluvad tarkvara kategooriate alla:

- programmid ja andmed,
- helisalvestised,
- arvutimängud,
- filmid, pildid ja pildifailid,
- videokonsoolide mängud.

Programmid ja andmed

Nende hulka kuuluvad tekstitöötlusprogrammid, tabeliprogrammid, kompaktkirjastamisprogrammid, maalimis- või joonistamisprogrammid, teekonna planeerijad, entsüklopeediad, ettevõtete või telefonikataloogid, tootekataloogid, seadmedraiverid, süsteemi buut- ja varukettad. Programmid ja andmed klassifitseeritakse selle andmekandja järgi, millele need on salvestatud. Kui need on salvestatud

- CD-le, laserdisk-, minikettale- või muudele laserloetavatele ketastele, siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85234920** alla;
- DVD-le, siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85234910** alla;
- magnetlindile või-plaadile, siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85232919** alla.

Helisalvestised

Nende hulka kuuluvad muusikakettad, keelekursused, loodushääle salvestised, rääkivad raamatud jne. Helisalvestised klassifitseeritakse selle andmekandja järgi, millele nad on salvestatud. Kui nad on salvestatud

- minikettale, siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85232919** alla,
- muud tüüpi laser-loetavale kettale (CD-, SACD- või DVD-kettale), siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85234910** või **85234920** alla.

Arvutimängud

Nende hulka kuuluvad lennusimulaatorid, *shoot 'em ups*'id, spordimängud, võidusõidumängud, strateegiamängud jne, mida mängitakse **ainult** arvutis. Arvutimängud klassifitseeritakse selle andmekandja järgi, millele need on salvestatud. Kui need on salvestatud:

- CD-le, laserdisk-, minikettale või muudele laserloetavatele ketastele, siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85234920** alla;
- magnetplaadile, siis klassifitseeritakse nad kaubakoodi **85232919** alla.

Filmid, pildid ja pildifailid

Nende hulka kuuluvad filmid, videod, foto-CD-d, lõikepildikogud, fotokogud ja karaoke-plaadid. Filmid, pildid ja pildifailid klassifitseeritakse selle andmekandja järgi, millele need on salvestatud. Kui need on salvestatud

- DVD-le, siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85234910** alla;
- muud tüüpi laser-loetavale kettale, siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85234920** alla;
- magnetplaadile, siis klassifitseeritakse need kaubakoodi **85232919** alla.

Videokonsoolide mängud

Need klassifitseeritakse selle andmekandja järgi, millele nad on salvestatud. Kui need on salvestatud

- DVD-le, siis klassifitseeritakse nad kaubakoodi **85234910** alla;
- muud tüüpi laser-loetavale kettale, siis klassifitseeritakse nad kaubakoodi **85234920** alla;
- kassetile, siis klassifitseeritakse need grupis **95** koos mängukonsoolidega kaubakoodi **95045000** alla.

Tarkvara mälukaardil ja magnetribakaardil

Mälukaardile salvestatud tarkvara (nt Compact Flash, Smart Media, Secure Digital (SD), multimeediumkaart (MMC), Memory Stick, XD-pildikaart, PC-kaart või PCMCIA-kaart) klassifitseeritakse kaubakoodi **85235200** alla.

Magnetribale salvestatud tarkvara klassifitseeritakse kaubakoodi **85232100** alla.

Tühjade andmekandjate klassifitseerimine

Tühjad andmekandjad on

- CD-, DVD-, minikettad ja muud laserloetavad kettad,
- välmälukaardid,
- magnetlindid ja -kettad,
- välised kõvakettad,
- mikrokettaseadmed,
- magnetplaat, magnetplaadi toorikud ja superflopikettad.

CD-, DVD-, miniketas- ja muud laserloetavad kettad

Tühjad (salvestamata) andmekandjad klassifitseeritakse alamrubriiki **852341**. Ketaste võimsuse järgi klassifitseeritakse need kaubakoodi **85234110**, **85434130** või **85234190** alla.

Tühjad minikettad. Neil kasutatakse salvestamiseks ja kustutamiseks magnetoptilist tehnoloogiat. Neil on magnetkiht ja nad on jäigad magnetkettad. Tühjad minikettad klassifitseeritakse kaubakoodi **85232915** alla.

- Muud tühjad magnetoptilised kettad klassifitseeritakse kaubakoodi **85232915** alla.
- DVD-R-kettad. Nende ketaste tehnoloogia peaks olema CD-R-ketta moodi selle poolest, et neil kasutatakse lasertehnoloogiat nii lugemiseks kui ka kirjutamiseks. DVD-R-kettad klassifitseeritakse alamrubriiki **852341**.

DVD+RW-kettad. Neil kasutatakse salvestamiseks ja kustutamiseks faasimuutmälu tehnoloogiat ning nad klassifitseeritakse alamrubriiki **852341**.

Välmälukaardid

Need kaardid sisaldavad vähemalt kaht mäluvalgale sisse ehitatud mikrokiipi. Need on eri tüüpi välmälukaardid, muuhulgas Compact Flash, Smart Media, Secure Digital (SD), multimeediumkaart (MMC), Memory Stick, XD-pildikaart, PC-kaart ja PCMCIA-kaart. Salvestusteta välmälukaardid klassifitseeritakse kaubakoodi **85235110** alla. Salvestatuna klassifitseeritakse need kaubakoodi **85235190** alla.

Magnetlindid ja kettad

Nende hulka kuuluvad kompaktkassetid, VHS ja mini-DV ning need klassifitseeritakse kaubakoodi **85232915** alla.

Välised kõvakettad – ainult ketas, mitte kogu kettaseade

Sellist tüüpi kettale on tavaliselt varem laaditud mõni tarkvara, seega klassifitseeritakse see kui salvestatud tarkvara kaubakoodi **85238010** alla.

Microdrive-kettad

Need on miniatuursed kõvakettaseadmed, mida saab kasutada PC-kaardi või muu sarnase pesa jaoks. Need klassifitseeritakse kaubakoodi **84717050** alla.

Magnetplaadid

Nende hulka kuuluvad tavalised standardsed disketid, disketi toorikud ja super-flopikettad, näiteks LS120-tüüpi. Need klassifitseeritakse kaubakoodi **85232915** alla.

Allikas: <https://trade.ec.europa.eu/tradehelp/classifying-computers-software>

C. COVID-19 SEOTUD KAUPADE JA TOODETE KLASSIFITSEERIMINE

	Toote nimetused	KAUPADE / TOODETE KIRJELDUSED	KN koodid
1	Meditšiiniseadmed	Madalama taseme ravi ja intensiivravi respiraatorid Meditšiinilised hingamisaparaadid (kunstliku hingamise aparaadid)	ex 90192090
		Hapnikuvoolu jaoturid / Voolujaoturid	ex 901920
		Hapnikuravitelgid ja muud hapnikuravi seadmed	ex 90192090
		Kehavälise vereringeaparaadi membraan vere rikastamiseks hapnikuga	ex 901890
2	Monitorid	Statsionaarsed ja kaasaskantavad patsiendi jälgimissüsteemi monitorid	ex 85285291 ex 85285299 ex 85285900
3	Pumbad	- Peristaltilised toitmispumbad - Infusioonpumbad - Vaakumpumbad Aspitatsioonisonidid	ex 90189050 ex 90189084 ex 84138100 ex 90189050
4	Torud	Endotrahheaalsed torud ehk intubatsioonitorud Steriilsed torud	ex 90189060 ex 901920 ex 39172110 kuni ex 39173900
5	Kiivrid	Püsiva positiivrõhu ja mitteinvasiivse ventilatsiooni maskid (CPAP-/NIV-maskid)	ex 90192020
6	NIV näomaskid	Mitteinvasiivse ventilatsiooni näomask/nina-suumask või ninamask	ex 90192020
7	Imemissüsteemid / -masinad	Meditšiinilised imurid Elektrilised meditsiinilised imurid	ex 901920 ex 901920 ex 85437090
8	Õhuniisutajad	Õhuniisutajad	ex 8415 ex 85098000 ex 84798997
9	Larüngoskoobid	Larüngoskoobid	ex 90189020
10	Meditšiinitarbed	- Intubatsioonikomplektid - Laparoskoopilised käärid Nõeltega või ilma nõelteta süstlad Torukujulised metallnõelad ja õmbluste nõelad Nõelad, kateetrid, kanüülid Vaskulaarse juurdepääsu komplektid	ex 901890 901831 ex 901832 ex 901839 ex 90189084
11	Jälgimisseadmed – Patsiendi jälgimise seadmed –	- Intensiivravi kesksed jälgimisseadmed - Pulssoksümeetrid	ex 901890

	Elektrilised diagnostikaseadmed	- Patsiendi jälgimise seadmed - Elektrilised diagnostikaseadmed	ex 90181910 ex 90181990
12	Kaasaskantav ultraheliskanner	Kaasaskantav ultraheliskanner	ex 90181200
13	Elektrokardiograafid	Elektrokardiograafid	ex 90181100
14	Kompuutertomograafid / Skannerid	- Kompuutertomograafid	ex 902212 ex 90221400
15	Maskid	- Kirurgilised ja ühekordseks kasutamiseks lausriidest näomaskid ning vahetatavate filtritegaga ja mehaaniliste osadeta tekstiilnäomaskid. See hõlmab ka tahkete osakeste eest kaitsevat N95 respiraatorit.	ex 63079010 ex 63079093 ex 63079095
		Kirurgilised maskid	ex 48189010 ex 48189090
		Bioloogiliste mõjurite eest kaitsvad mehaaniliste osade või vahetatavate filtritega maskid ja silmi või nägu kaitsva visiiriga maskid.	ex 90200090
16	Kindad	Plastkindad	ex 39262000
		Kirurgilised kummikindad	40151100
		Muud kummikindad	ex 40151900
		Silmkoelised või heegeldatud impregneeritud plasti või kummiga kindad.	ex 611610
		Tekstiilkindad, v.a silmkoelised või heegeldatud kindad	ex 621600
17	Näokaitsed	- Ühekordsed või korduvkasutatavad näovisiirid - Plastist näokaitsed (katavad rohkem kui silma ümbrust)	ex 39262000 ex 39269060
18	Prillid / kaitseprillid	- Kaitseprillid	ex 90049010 ex 90049090
19	Kaitseülkonnad - Veekindlad kitlid – eri tüüpi – eri suuruses - Vildist või lausriidest kirurgilised või meditsiinilised impregneeritud, immutatud, pealistatud, kaetud või lamineeritud kaitseriided (kangad rubriikidest 5602 või 5603).	Vulkaniseeritud kummist rõivad ja rõivamanused (sh kindad) igaks otstarbeks	ex 40159000
		Kaitserõivad	ex 39262000
		Rõivad ja rõivamanused	ex 48185000
		Silmkoelisest või heegeldatud kangast rõivad (rubriikide 5903, 5906 ja 5907 kangad)	ex 61130010 ex 61130090
		Muud silmkoelised või heegeldatud rõivad	ex 6114
		Vildist või lausriidest kirurgilised või meditsiinilised immutatud, pealistatud, kaetud või lamineeritud kaitseriided (kangad rubriikidest 5602 või 5603). Siia kuuluvad ka lausriidest kahekihilised rõivad.	ex 621010
		Kummeeritud või kootud kangast impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud kangast muud tekstiilkaitserõivad (kangad rubriikidest 5903, 5906 või 5907).	ex 621020 ex 621030 ex 621040 ex 621050

20	Jalatsikatted/ülerõivad	Jalatsikatted/ülerõivad	ex 39269097
			ex 48189010
			ex 63079098
21	Mütsid	Nokkmütsid	ex 65050030
		Mütsid ja muud peakatted, igasugusest materjalist juuksevõrgud	ex 65050090
		Voodriga, voodrita, kaunistustega või kaunistusteta muud peakatted	ex 6506
22	Termomeetrid	Vahetu lugemiga vedeliktäitega termomeetrid.	ex 90251120
		Siia kuuluvad standardsed elavhõbetermomeetrid.	ex 90251180
		Digi või infrapuna otsmikutermeetrid	ex 90251900
23	Kätepesu seep	Tualettseep ja orgaanilised pindaktiivsed tooted ning valmistised	ex 34011100
			ex 34011900
		Seep ja orgaanilised pindaktiivsed tooted ning valmistised	ex 34012010
		Muul kujul seep	ex 34012090
		Orgaanilised katioonaktiivsed ained (v.a seep)	ex 340212
		Vedeliku või kreemina jaemüügipakendis orgaanilised pindaktiivsed tooted ja valmistised naha pesemiseks, mis sisaldavad või ei sisalda seepi.	ex 34013000
24	Käte desinfitseerimisvahendi dosaator seinale	Käte desinfitseerimisvahendi dosaator seinale	ex 84798997
25	Alkoholi vesilahus liitrites	2207 10: denatureerimata, sisaldab etüülalkoholi vähemalt 80% mahust	ex 22071000
		2207 20: denatureeritud, ükskõik kui kange	ex 22072000
		2208 90: denatureerimata, sisaldab etüülalkoholi alla 80% mahust	ex 22089091 ex 22089099
26	3% vesinikperoksiid liitrites Vesinikperoksiid, mida on lisatud pindade puhastamise desinfitseerimisvahenditesse	Vesinikperoksiid, ureaga tahkestatud või tahkestamata	ex 28470000
		Vesinikperoksiid lahtiselt	
		Käte desinfitseerimisvahend	ex 380894
		Muud desinfitseerimisvahendid	
27	Haiglakäru	Puuetega inimeste liikumisvahendid (ratastoolid)	ex 87139000
		Kanderaamid ja kanderaamiga käru patsientide transportimiseks haiglates, kliinikutes	ex 94029000
28	RNA-ekstraktorid	RNA-ekstraktorid	ex 902780
29	COVID-19 / Koroonaviiruse testikomplektid / Diagnostilise testi instrumendid	- Koroonaviiruse testikomplektid	ex 30021300
		- Immunoloogilistel reaktsioonidel põhinevad diagnostilised reaktiivid	ex 30021400
			ex 30021500
			ex 30029090

		Polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) nukleiinhappetestil põhinevad diagnostilised reaktiivid.	ex 38220000
		Kliiniliste laborite in vitro diagnostikaseadmed	ex 90278080
		Proovivõtukomplektid	ex 901890
			ex 902780
30	Tampoonid	Vatt, marli, sidumismaterjalid, vatitikud jms tooted	ex 30059010
			ex 30059099
31	Välihaiglate rajamise varustus	Haiglavoodid	ex 94029000
		Telgid	ex 63062200
			ex 63062900
		Plastist telgid	ex 39269097
32	Ravimid	- Vesinikperoksiid ravimina - Paratsetamool - Hüdroksüklorokviin - Lopinaviir/Ritonaviir - Remdesiviir - Totsilizumab	ex 30039000 ex 30049000
33	Meditiinilised, kirurgilised ja laboratoorsed sterilisaatorid	Meditiinilised, kirurgilised ja laboratoorsed sterilisaatorid	ex 84192000
34	Propaan-1-ool (propüülalkohol) ja propaan-2-ool (isopropüülalkohol)	Propaan-1-ool (propüülalkohol) ja propaan-2-ool (isopropüülalkohol)	ex 29051200
35	Eetrid, eeteralkoholid, eeterfenoolid, eeteralkoholfenoolid, alkoholperoksiidid, eeterperoksiidid, ketoonperoksiidid	Eetrid, eeteralkoholid, eeterfenoolid, eeteralkoholfenoolid, alkoholperoksiidid, eeterperoksiidid, ketoonperoksiidid	ex 2909
36	Sipelghape	Sipelghape (ja selle soolad)	ex 29151100 ex 29151200
37	Salitsüülhape	Salitsüülhape ja selle soolad	ex 29182100
38	Rubriigi 5603 kangastest valmistatud ühekordseks kasutamiseks eesriided kirurgiliste protseduuride ajal	Rubriigi 5603 kangastest valmistatud ühekordseks kasutamiseks eesriided kirurgiliste protseduuride ajal	63079092
39	Lausriie, impregneeritud, pealistatud, kaetud lamineeritud või lamineerimata riie	Lausriie, impregneeritud, pealistatud, kaetud lamineeritud või lamineerimata riie	ex 56031110 ex 56039490
40	Kirurgias, meditsiinis ja hügieenis kasutatavad jaemüügiks pakendamata tooted	Paberist voodilina	ex 481890

41	Laboratooriumides, hügieenis ja farmaatsias kasutatavad klaastooted	Laborites, hügieenis ja farmaatsias kasutatavad gradueeritud või gradueerimata, kalibreeritud või kalibreerimata klaastooted	ex 70171000
			ex 70172000
			ex 70179000
42	Voolu kulumõõtur, Thorpe'i toru hapniku jaoks 0-15L/min	Thorpe toru voolu kulumõõtur koosneb sisselaske- ja väljalaskeavadest, regulaatorist, klapist ja läbipaistvast kitsenevast mõõtetorust. See sobib ühendamiseks erinevate meditsiiniliste gaasiallikatega, näiteks tsentraliseeritud süsteemi, silindrite, kontsentraatorite või kompressoritega. Standardne (absoluutne, kompenseerimata) ja rõhukompenseeritud voolumõõтури versioonid, sobivad konkreetsete vooluvahemike jaoks.	90268020
			90268080
			90261021
			90261081
43	Väljahingatava õhu süsihappegaasisalduse kolorimeetriline detektor	Suurused sobivad lapse ja täiskasvanu endotrahheaalse toruga. Ühekordseks kasutamiseks.	902780

D. INTRASTATI REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID

Õigusaktid on avaldatud ka veebilehe <https://www.stat.ee/et/intrastat> rubriigis „Õigusaktid“.

D.1. Euroopa Liidu liikmesriikidevahelise kaubavahetuse määrused

- Komisjoni määrus (EÜ) nr **1915/2005**, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1982/2004 kaupade koguse registreerimise lihtsustamise ja kaupade teatavat liikumist käsitleva teabe kohta, 24. november 2005.
- Komisjoni määrus (EÜ) nr **1982/2004**, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 638/2004 liikmesriikidevahelise kaubavahetuse statistika kohta ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrused (EÜ) nr 1901/2000 ja (EMÜ) nr 3590/92, 18. november 2004.
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr **638/2004** liikmesriikidevahelise kaubavahetuse ühenduse statistika ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3330/91 kehtetuks tunnistamise kohta, 31. märts 2004.
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr **222/2009**, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 638/2004 liikmesriikidevahelise kaubavahetuse ühenduse statistika kohta, 11. märts 2009.
- Komisjoni määrus (EL) nr **91/2010**, 2. veebruar 2010, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1982/2004 (millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 638/2004 liikmesriikidevahelise kaubavahetuse statistika kohta) statistilistest andmetest väljajäetavate kaupade loetelu, maksuhalduri edastatava teabe ja kvaliteedihindamise puhul.
- Komisjoni määrus (EL) nr **96/2010**, 4. veebruar 2010, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1982/2004 (millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 638/2004 liikmesriikidevahelise kaubavahetuse statistika kohta) seoses lihtsustuslähvega, kaubandusega ettevõtte tunnuste järgi, erikaupade ja -liikumiste ning tehinguliikide koodidega.
- Komisjoni määrus (EL) nr **1093/2013**, 4. november 2013, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 638/2004 ja komisjoni määrust (EÜ) nr 1982/2004 seoses Intrastati süsteemi lihtsustamise ja Intrastati teabe kogumisega.
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr **659/2014**, 15. mai 2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 638/2004 liikmesriikidevahelise kaubavahetuse ühenduse statistika kohta seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks, samuti seoses teabe edastamisega tolliasutuste poolt, konfidentsiaalsete andmete vahetamisega liikmesriikide vahel ja statistilise väärtuse määratlemisega.

D.2. Eesti õigusaktid

- **Riikliku statistika seadus**, vastu võetud 10. juunil 2010, avaldatud: RT I, 04.12.2019, 13.
- **Statistikaameti kogutud ja töödeldud andmete kaitse kord**; Vabariigi Valitsuse 2001. aasta 29. jaanuari määrus nr 41; avaldatud: RT I 2001, 14, 63.
- **Statistikaameti 2018.–2022. aastal tehtavate statistikatööde loetelu**, vastu võetud 15.02.2018, avaldatud RT III, 20.02.2018, 4.

E. ÜHENDUSE VÄLISKAUBANDUSSTATISTIKAS JA LIIKMESRIIKIDEVAHELISE KAUBANDUSE STATISTIKAS KASUTATAV RIIKIDE JA TERRITOORIUMIDE NOMENKLATUUR (GEONOM)

Eestikeelne nimi	Kood
Afganistan	AF
Albaania	AL
Alžeeria	DZ
Ameerika Samoa	AS
Ameerika Ühendriigid (k.a Puerto Rico)	US
Andorra	AD
Angola	AO
Anguilla	AI
Antarktis	AQ
Antigua ja Barbuda	AG
Aomen	MO
Araabia Ühendemiraadid	AE
Argentina	AR
Armeenia	AM
Aruba	AW
Aserbaidžaan	AZ
Austraalia	AU
Austria	AT
Bahama	BS
Bahrein	BH
Bangladesh	BD
Barbados	BB
Belau	PW
Belgia	BE
Belize	BZ
Benin	BJ
Bermuda	BM
Bhutan	BT
Boliivia	BO
Bonaire, Sint Eustatius ja Saba	BQ
Bosnia ja Hertsegoviina	BA
Botswana	BW
Bouvet' saar	BV
Brasiilia	BR
Briti India ookeani ala	IO
Briti Neitsisaared	VG
Brunei Darussalam	BN
Bulgaaria	BG
Burkina Faso	BF
Burundi	BI
Cabo Verde	CV
Ceuta	XC
Colombia	CO
Cooki saared	CK
Costa Rica	CR
Côte d'Ivoire	CI
Curaçao	CW
Djibouti	DJ
Dominica	DM
Dominikaani Vabariik	DO

Eestikeelne nimi	Kood
Ecuador	EC
Eesti	EE
Egiptus	EG
Ekvatoriaal-Guinea	GQ
El Salvador	SV
Eritrea	ER
Etioopia	ET
Falklandi (Malviini) saared	FK
Fidži	FJ
Filipiinid	PH
Fääri saared	FO
Gabon	GA
Gambia	GM
Ghana	GH
Gibraltar	GI
Grenada	GD
Gruusia	GE
Gröönimaa	GL
Guam	GU
Guatemala	GT
Guinea	GN
Guinea-Bissau	GW
Guyana	GY
Haiti	HT
Heard ja McDonald	HM
Hiina	CN
Hispaania (k.a Baleaarid, Kanaari saared)	ES
Holland	NL
Honduras	HN
Hongkong	HK
Horvaatia	HR
Iirimaa	IE
Israael	IL
India	IN
Indoneesia	ID
Iraak	IQ
Iraan	IR
Island	IS
Itaalia (k.a Sitsiilia, Sardiinia, Itaalia veeterritoorium Lugano järves, Livigno haldusüksused)	IT
Jaapan	JP
Jamaica	JM
Jeemen	YE
Jordaania	JO
Jõulusaar	CX
Kaimanisaared	KY
Kambodža	KH
Kamerun	CM
Kanada	CA

Eestikeelne nimi	Kood
Kasahstan	KZ
Katar	QA
Kenya	KE
Kesk-Aafrika Vabariik	CF
Kiribati	KI
Komoorid	KM
Kongo	CG
Kongo DV	CD
Kookossaared (Keelingi saared)	CC
Kosovo	XK
Kreeka (k.a Áthose mägi)	GR
Kuuba	CU
Kuveit	KW
Kõrgõzstan	KG
Küpros (k.a Briti sõjaväebaaside alad, Akrotiri ja Dhekelia)	CY
Laos	LA
Leedu	LT
Lesotho	LS
Libeeria	LR
Liechtenstein	LI
Liibanon	LB
Liibüa	LY
Luksemburg	LU
Lõuna-Korea	KR
Lõuna-Aafrika Vabariik	ZA
Lõuna-Georgia ja Lõuna- Sandwichi saared	GS
Lõuna-Sudaan	SS
Lääne-Sahara	EH
Läti	LV
Madagaskar	MG
Makedoonia	MK
Malaisia	MY
Malawi	MW
Maldiivid	MV
Mali	ML
Malta	MT
Maroko	MA
Marshalli saared	MH
Mauritaania	MR
Mauritius	MU
Mayotte	YT
Mehhiko	MX
Melilla	XL
Mikroneesia	FM
Moldova	MD
Mongoolia	MN
Montenegro	ME
Montserrat	MS
Mosambiik	MZ
Myanmar (Birma)	MM
Namiibia	NA
Nauru	NR
Nepal	NP
Nicaragua	NI
Nigeeria	NG

Eestikeelne nimi	Kood
Niger	NE
Niue	NU
Norfolk	NF
Norra	NO
Omaan	OM
Paapua Uus-Guinea	PG
Pakistan	PK
Palestiina okupeeritud ala	PS
Panama	PA
Paraguay	PY
Peruu	PE
Pitcairn	PN
Poola	PL
Portugal (k.a Madeira ja Assoorid)	PT
Prantsuse Lõunaalad	TF
Prantsuse Polüneesia	PF
Prantsusmaa (k.a Korsika, Monaco, Guadeloupe, Prantsuse Guajaana, Réunion, Martinique, Saint-Martin)	FR
Põhja-lirimaa	XI
Põhja-Korea	KP
Põhja-Mariaanid	MP
Püha Tool (Vatikan)	VA
Rootsi	SE
Rumeenia	RO
Rwanda	RW
Salomoni Saared	SB
Saint-Barthélemy	BL
Saint Helena	SH
Saint Kitts ja Nevis	KN
Saint Lucia	LC
Saint-Pierre ja Miquelon	PM
Saint Vincent ja Grenadiinid	VC
Saksamaa (k.a Helgoland)	DE
Sambia	ZM
Samoa	WS
San Marino	SM
São Tomé ja Príncipe	ST
Saudi Araabia	SA
Seišellid	SC
Senegal	SN
Serbia	XS
Sierra Leone	SL
Singapur	SG
Sint-Maarten (Madalmaadele kuuluv osa)	SX
Slovakkia	SK
Sloveenia	SI
Somaalia	SO
Soome (k.a Ahvenamaa)	FI
Sri Lanka	LK
Sudaan	SD
Suriname	SR
Suurbritannia (k.a Man, Kanalisaared)	GB
Suurbritannia (v.a Põhja-lirimaa)	XU
Svaasimaa	SZ

Eestikeelne nimi	Kood
Süüria	SY
Šveits	CH
Zimbabwe	ZW
Taani	DK
Tadžikistan	TJ
Tai	TH
Taiwan	TW
Tansaania	TZ
Timor-Leste	TL
Togo	TG
Tokelau	TK
Tonga	TO
Trinidad ja Tobago	TT
Tšaad	TD
Tšehhi	CZ
Tšiili	CL
Tuneesia	TN
Turks ja Caicos	TC
Tuvalu	TV
Türgi	TR

Eestikeelne nimi	Kood
Türkmenistan	TM
Uganda	UG
Ukraina	UA
Ungari	HU
Uruguay	UY
USA Neitsisaared	VI
Usbekistan	UZ
Uus-Kaledoonia	NC
Uus-Meremaa	NZ
Valgevene	BY
Wallis ja Futuna	WF
Vanuatu	VU
Venemaa	RU
Venezuela	VE
Vietnam	VN
Ühendriikide hajasaared	UM
Mujal nimetamata territooriumid	XY
Avameri	QP
Määramata	XX

F. EUROOPA LIIDU RIIKIDE TERRITOORIUMIDE NIMEKIRI

	Käibemaksu- territoorium	Tolli- territoorium	Statistiline territoorium	Kajastamine Intrastatis
Austria (AT)	jah	jah	jah	jah
Belgia (BE)	jah	jah	jah	jah
Bulgaaria (BG)	jah	jah	jah	jah
Eesti (EE)	jah	jah	jah	jah
Hispaania, k.a Balearid (ES)	jah	jah	jah	jah
Kanaari saared (ES)	ei	jah	jah (1)	ei
Ceuta (XC)	ei	ei	ei	ei
Melilla (XL)	ei	ei	ei	ei
Holland (NL)	jah	jah	jah	jah
Horvaatia (HR)	jah	jah	jah	jah
Iirimaa (IE)	jah	jah	jah	jah
Itaalia, k.a Sitsiilia ja Sardiinia (IT)	jah	jah	jah	jah
Livigno omavalitsused (IT)	ei	ei	ei	ei
Campione d'Italia (CH)	ei	ei	ei	ei
Lugano järv (IT)	ei	ei	ei	ei
San Marino (SM)	ei	ei	ei	ei
Kreeka (GR)	jah	jah	jah	jah
Áthose mägi (GR)	ei	jah	jah (1)	ei
Küpros, k.a Briti sõjaväebaaside alad, Akrotiri ja Dhekelia (CY)	jah	jah	jah	jah
Leedu (LT)	jah	jah	jah	jah
Luksemburg (LU)	jah	jah	jah	jah
Läti (LV)	jah	jah	jah	jah
Malta (MT)	jah	jah	jah	jah
Poola (PL)	jah	jah	jah	jah
Portugal, k.a Assoorid ja Madeira (PT)	jah	jah	jah	jah
Prantsusmaa, k.a Korsika ja Monaco (FR)	jah	jah	jah	jah
Guadeloupe (FR)	ei	jah	jah (1)	ei
Martinique (FR)	ei	jah	jah (1)	ei
Prantuse Guajaana (FR)	ei	jah	jah (1)	ei
Réunion (FR)	ei	jah	jah (1)	ei
Mayotte (YT) (2)	ei	jah	jah (1)	ei
Saint-Martin (Prantsuse osa) (FR)	ei	jah	jah (1)	ei
Uus-Kaledoonia (NC)	ei	ei	ei	ei
Wallis ja Futuna (WF)	ei	ei	ei	ei
Prantsuse Polüneesia (PF)	ei	ei	ei	ei
Saint-Barthélemy (BL)	ei	ei	ei	ei
Saint-Pierre ja Miquelon (PM)	ei	ei	ei	ei
Prantsuse Antarktika ja Lõunaalad (TF)	ei	ei	ei	ei
Rootsi (SE)	jah	jah	jah	jah
Rumeenia (RU)	jah	jah	jah	jah
Saksamaa (DE)	jah	jah	jah	jah
Helgoland (DE)	ei	ei	jah	jah
Büdingen (CH)	ei	ei	ei	ei
Slovakkia (SK)	jah	jah	jah	jah
Sloveenia (SI)	jah	jah	jah	jah
Soome (FI)	jah	jah	jah	jah
Ahvenamaa (FI)	ei	jah	jah (1)	ei
Taani (DK)	jah	jah	jah	jah
Fääri saared (FO)	ei	ei	ei	ei
Gröönimaa (GL)	ei	ei	ei	ei
Tšehhi (CZ)	jah	jah	jah	jah
Ungari (HU)	jah	jah	jah	jah

(1) Euroopa Liidu väliskaubandusstatistika statistiline teave saadakse tollideklaratsioonide kaudu.

(2) Mayotte on alates 1. jaanuarist 2014 Prantsusmaa statistilise territooriumi osa.

G. TARNEKLAUSLID – INCOTERMS

Incoterms on Rahvusvahelise Kaubanduskoja (ICC) egiidi all koostatud ja publitseeritud rahvusvaheliste kaubandusreeglite kogu. Incotermsi ajalugu on pikk. Esimene versioon ilmus 1936. aastal. Märkimisväärselt täiustati Incotermsi 1990. aasta versiooni.

INCOTERMS 2020

Kõigi veoviiside tarneklauslid

EXW – Ex works – Hangitud tehases. Selle klausli järgi on müüja oma tarnekohustuse täitnud, kui ta on andnud kauba ostja käsutusse omal territooriumil või mõnes teises nimetatud kohas (tehases, laos jms).

NB! Müüja ei pea kaupa ükskõik millisele koguvale veokile peale laadima ega ekspordiks tolliklaarima, kui selline tolliklaarimine on asjakohane. Ostja peab algusest peale (ka müüja territooriumil) kandma kõik kaubaga seonduvad kulud ja riskid kauba toimetamisel soovitud sihtkohta. **EXW** on kohane **riigisiseses kaubanduses, rahvusvahelises kaubanduses on tavaliselt enam asjakohane FCA.**

FCA – Free Carrier – Franko vedaja. See klausel on kasutatav kõigi veoviiside korral, k.a raudtee- ja lennuvedu. FCA korral on müüja oma tarnekohustuse täitnud, kui ta on andnud kauba üle ostja määratud vedajale varem nimetatud kohas või punktis. Sellest hetkest lähevad müüjalt ostjale üle kõik kaubaga seonduvad kulud ning kauba kadumise või kahjustamise risk. Kui ostja soovib kauba vedu ise korraldada, peaks ta eelistama just seda klauslit.

CPT – Carriage paid to – Vedu makstud kuni CPT korral tasub müüja kauba veo eest nimetatud sihtkohani. Kauba kadumise ja kahjustamise risk, samuti kõik muud kaubaga seonduvad kulud (mis ei ole kaetud veolepinguga) lähevad müüjalt ostjale, kui kaup on antud vedaja käsutusse. „Vedaja“ tähendab igat isikut, kes veolepingu alusel sooritab või korraldab kauba veo raudteel, maanteel, merel, õhus, siseveel või nende veoviiside kombinatsioonina. **Kui kasutatakse klauslit CPT, CIP, CFR või CIF, on müüja oma tarnekohustuse täitnud siis, kui ta annab kauba üle vedajale, mitte siis, kui kaup jõuab sihtkohta.**

CIP – Carriage and insurance paid to – Vedu ja kindlustus makstud kuni CIP erineb eelkirjeldatud CPT-klauslist ainult müüjal lasuva kohustuse poolest, s.o kindlustada kaup veo ajaks ostja kasuks. Ostjal tuleb selle klausli korral arvestada, et müüja peab muretsema vaid miinimumkattega kindlustuse. CPT ja CIP on tarneklauslid, mida müüjad soovivad kasutada, et mitte kanda veo ajal vastutust kauba eest. **Kui kasutatakse klauslit CPT, CIP, CFR või CIF, on müüja oma tarnekohustuse täitnud siis, kui ta annab kauba üle vedajale, mitte siis, kui kaup jõuab sihtkohta.**

DPU – Delivered at Place Unloaded – Tarnitud sihtkohas. DPU on Incoterms 2020 uus tarneklausel, mis on loodud asendama senist klauslit DAT (*tarnitud terminalis*). DAT tähendab, et müüja veab kaubad ostjaga kokkulepitud (veofirma) terminalisse. Kui määratud laadimiskoht on müüja asukohas, siis on müüja vastutav kauba veokile laadimise eest. Kui määratud laadimiskoht on mõne veofirma terminal, siis on müüja vastutav kauba veokile laadimise eest, kuid ei ole kohustatud seda maha laadima. Kui kauba müüja asukoht on erinev pealelaadimise kohast, siis tarneklausel on pealelaadimise koht (mitte müüja ettevõtte asukoht).

DAP – Delivered At Place – Tarnitud kohale. DAP tähendab, et müüja on kauba tarninud, kui saabuval veovahendil mahalaadimiseks valmis kaup on antud ostja käsutusse nimetatud sihtkohas. Müüja kannab kogu riski, mis kaasneb kauba kohaletoomisega nimetatud kohta. Ostja kannab kauba mahalaadimise kulud ja riskid.

DDP – Delivered duty paid – Tarnitud, toll tasutud. DDP tähendab, et müüja on kauba tarninud, kui impordi-tolliklaaritud ja saabuval veovahendil mahalaadimiseks valmis kaup on antud ostja käsutusse nimetatud sihtkohas. Müüja kannab kogu riski ja kulud, mis kaasnevad kauba toomisega nimetatud kohta. Peale kauba tolliklaarimise ekspordil tuleb tal see ka impordi-tolliklaarida, maksta kõik ekspordi- ja impordimaksud ning korraldada kõik tolliformaalsused. DDP paneb müüjale maksimaalsed kohustused. Kui EXW-klausel on maksimaalselt müüjakeskne, siis DDP on maksimaalselt ostjakeskne. Ostja kohustuseks jääb vaid kaup vastu võtta ja kauba eest vastavalt müügilepingu maksetingimustele tasuda.

Vetelveo tarneklauslid

FAS – Free Alongside Ship – Franko laeva kõrval. Müüja on kauba tarninud, kui kaup on paigutatud nimetatud lastimissadamas ostja määratud laeva kõrvale (nt kaile, pargasele). Kauba kadumise ja kahjustamise risk

läheb üle, kui kaup on laeva kõrval, ja alates sellest hetkest kannab ostja ka kõik kulud. Pooltel soovitatakse määratleda nii täpselt kui võimalik nimetatud tarnekoha piires täpne laadimispunkt, sest selle punktini on kulud ja riskid müüja kanda ning need kulud ja kaasnevad käsitsustasud võivad varieeruda vastavalt sadama tavadele.

FOB – Free on Board – Franko laeva pardal. Müüja on kauba tarninud, kui kaup on nimetatud lastimissadamas ostja määratud laeva pardal või kui ta müüb edasi nii juba varem tarnitud kauba. Kauba kadumise ja kahjustamise risk läheb üle, kui kaup on laeva pardal ning alates sellest hetkest kannab ostja ka kõiki kulusid. FOB võib olla asjakohatu, kui kaup antakse vedajale üle enne laeva pardale jõudmist, nt konteinerkaup, mis tavaliselt tarnitakse terminali. Sel juhul peaks kasutama FCA-klauslit.

CFR – Cost and Freight – Hind ja prahiraha. Müüja on kauba tarninud, kui kaup on laeva pardal või kui ta müüb edasi nii juba varem tarnitud kauba. Kauba kadumise ja kahjustamise risk läheb ostjale üle, kui kaup on laeva pardal. Müüja peab sõlmima veolepingu kauba veoks nimetatud sihtsadamasse ning tasuma selleks vajaliku prahiraha ja kulud. **Kui kasutatakse klauslit CPT, CIP, CFR või CIF, on müüja oma tarnekohustuse täitnud siis, kui ta annab kauba üle vedajale valitud tarneklausliga määratud viisil, mitte siis, kui kaup jõuab sihtkohta.** Kulude jaotusel on määrav roll veolepingul. Ostja kulud on kõik kaubaga seonduvad kulud pärast kauba tarnimist, sh kai- või lihtrimaksud, lossimine ning transiidiformaalsuste kulud tingimusel, et need ei ole müüja veolepingujärgsed kulud. Järelikult, hilisemate vaidluste vältimiseks peaksid pooled CFR-müügilepingu sõlmimisel täpselt fikseerima, milliseid kaubaga seonduvaid kulusid peab müüja sõlmitav veoleping katma.

CIF – Cost, Insurance and Freight – Hind, kindlustus ja prahiraha. Müüja on kauba tarninud, kui kaup on laeva pardal või kui ta müüb edasi nii juba varem tarnitud kauba. Kauba kadumise ja kahjustamise risk läheb üle, kui kaup on laeva pardal. Müüja peab sõlmima veolepingu kauba veoks nimetatud sihtsadamasse ja tasuma selleks vajaliku prahiraha ja kulud. **Kui kasutatakse klauslit CPT, CIP, CFR või CIF, on müüja oma tarnekohustuse täitnud, kui ta annab kauba üle vedajale valitud tarneklausliga määratud viisil, mitte siis, kui kaup jõuab sihtkohta.**

SISUJUHT

A

andmete parandamine.....	10
aruandeperiood	13
arvutid	38
asendamine	32
avaldamine	36

B

bartertehing	30
--------------------	----

C

CIF-tüüpi väärtus	20
CSV-fail	9

D

deklarant	8, 26, 27
-----------------	-----------

E

eksport	5
elektrienergia	25
erikaubad	21
eritehingud	26
eSTAT	9
Extrastat	5

F

finantsliising	31
FOB-tüüpi väärtus	20

G

GEONOM	13, 16, 55
--------------	------------

I

import	5
installeerimine	35
internetikaubandus	35
Intrastat	5

J

juriidiline omanik	21
jäätmed	25

K

kasutusliising	31
kauba kogus	18
kaubaarve summa	19
kaubakood	16
kaubanäidised	37
kaudne eksport	27
kaudne import	26
kaudne kaubandus	26
kaupade summeerimine	12

kohustuslikud andmeväljad	12
kolmnurk-kaubandus	27
komisjonileping	31
kompleksfail	9
kreeditarve	31
kullavarud	37
käibemaksugrupp	7
käibemaksukohustuslane	7

L

ladustamine	35
laevad	21
laevade ja õhusõidukite varustamine	22
lihtsustatud kaubakood	23
litsentsidokument	24
lähetamine	5, 12, 22, 33

M

majanduslik omandiõigus	21, 22, 23
majandusliku omanik	21
meresaadused	23
montaaž	35
möötühik	18
märkus	20
mündid	25

N

netomass	17
nullaruanne	10
nõudmiseni varu	32

O

osasaadetis	23
-------------------	----

P

passiivne konfidentsiaalsus	11
postimüük	35
postmargid	25
Põhja-lirimaa	5, 13, 17
päritoluriik	16

R

rahakaart	24
rahatähed	25
reklaammaterjal	25, 37

S

saabumine	5, 12, 22
saatjaliikmesriik	13
seaduslikud maksevahendid	25
sihtliikmesriik	13
siirdehind	32
statistiline väärtus	20

statistilised läved	7
sõjavarustus	23

T

tagastamine.....	32
tarkvara	24, 38
tarneklausel	14
tasuta kaubad.....	25
teenused	12
tehingu liik	14
tollideklaratsioon.....	23, 26, 27
transiitvedu.....	33
transpordiliik.....	17
trükikirjandus.....	25
tähtajad	8
tööstuslik sisseseade	23
töötlemine.....	33

tühi taara.....	25
-----------------	----

V

vabatahtlikult täidetavad andmeväljad	12
valuuta	19
väärtpaber.....	25

Õ

õhusõidukid	21
õigusaktid	54

Ü

üürimine	31
----------------	----

X

xml-fail.....	10
---------------	----